

**Ocena DNSH reform i inwestycji
w ramach rewizji krajowego
Planu Odbudowy i Zwiększania
Odporności¹**

kwiecień 2024

¹ W ocenie uwzględniono i wykorzystano źródłowe oceny DNSH wykonane dla KPO, zapisy w decyzji CID dla przedmiotowych reform i inwestycji oraz zakres zmian w ramach obecnej rewizji planu.

Spis treści

Spis treści	1
1. Komponent A – Odporność i konkurencyjność gospodarki	4
1.1.1. Ocena inwestycji A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	4
1.1.2. Ocena inwestycji A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	6
1.1.3. Ocena inwestycji A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	8
1.1.4. Ocena inwestycji A2.5.1. Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu stymulowania ich rozwoju (część pożyczkowa).....	9
1.1.5. Ocena inwestycji A2.6.1. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług oraz towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne (część pożyczkowa).....	10
1.2. Reforma A4.1. Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	13
1.2.1. Ocena reformy A4.1.....	13
1.2.2. Ocena inwestycji A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy.....	14
1.3. Reforma A4.2. Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	15
1.3.1. Ocena reformy A4.2.....	15
1.4. Reforma A4.6. Wzrost uczestnictwa niektórych grup w rynku pracy poprzez rozwój opieki długoterminowej.....	17
1.4.1. Ocena reformy A4.6.....	17
2. Komponent B – Odporność i konkurencyjność gospodarki	18
2.1.1. Ocena inwestycji B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych.....	18
2.1.2. Ocena inwestycji B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej offshore	20
2.1.3. Ocena inwestycji B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego (część pożyczkowa)	22
3. Komponent C – Transformacja cyfrowa.....	25
3.1.1. Ocena inwestycji C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam.....	25
3.2. Reforma C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	27
3.2.1. Ocena reformy C2.1.....	27
3.2.2. Ocena inwestycji C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	28

3.3. Reforma C3.1. Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania.....	29
3.3.1. Ocena reformy C3.1.....	29
3.3.2. Ocena inwestycji C2.2.1 Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnych wyników systemów edukacji (część pożyczkowa)....	30
3.3.3. Ocena inwestycji C.4.1.1.Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	31
4. Komponent D – Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia	32
4.1. Reforma D1.1. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych.....	32
4.1.1. Ocena reformy D1.1.....	32
4.1.2. Ocena inwestycji D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	33
4.1.3. Ocena inwestycji D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia.....	35
4.2. Reforma D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym.....	37
4.2.1. Ocena reformy D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	37
4.2.2. Ocena inwestycji D1.2.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	38
4.3. Reforma D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	39
4.3.1. Ocena reformy D.2.1.....	39
4.3.2. Ocena inwestycji D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	41
5. Komponent E – Zielona inteligentna mobilność.....	43
5.1. Reforma E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	43
5.1.1. Ocena reformy E1.1.....	43
5.1.2. Ocena inwestycji E1.1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska ..	47
5.2. Reforma E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska (część pożyczkowa)	49
5.2.1. Ocena reformy E1.1.....	49
5.2.2. Ocena inwestycji E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej	52
5.2.3. Ocena inwestycji E1.1.2 Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	56
5.3. Reforma E1.2. Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie (część pożyczkowa)	60

5.3.1.	Ocena reformy E1.2.....	60
5.3.2.	Ocena inwestycji E1.2.1 Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (część pożyczkowa)	62
5.4.	Reforma E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	64
5.4.1.	Ocena reformy E2.1.....	64
5.4.2.	Ocena inwestycji E2.1.1 Linie kolejowe	66
5.4.3.	Ocena inwestycji E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	70
5.4.4.	Ocena inwestycji E2.1.3 Projekty intermodalne.....	72
5.4.5.	Ocena inwestycji E2.2.2. Cyfryzacja transportu	74
5.5.	Reforma E2.3. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań (część pożyczkowa).....	76
5.5.1.	Ocena reformy E2.3.....	76
6.	Komponent G – REPowerEU	78
6.1.1.	Ocena inwestycji G3.1.4. Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz wsparcia energetyki)	78
6.1.2.	Ocena inwestycji G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej).	79
	Spis tabel	81

1. Komponent A – Odporność i konkurencyjność gospodarki

1.1.1. Ocena inwestycji A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego

Numer inwestycji	A1.3.1.
Nazwa inwestycji	Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja nazwy i opisu wskaźnika A16G.

Tabela 1. Lista kontrolna do oceny inwestycji A1.3.1

A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie obejmuje wsparcie samorządów w tworzeniu dokumentów planistycznych, lokalnych w szczególności strategii rozwoju i projektu ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz gminnych programów rewitalizacji; planów ogólnych; przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne. Dokumenty tworzone będą zgodnie z obowiązującymi strategicznymi dokumentami i regulacjami w tym z uwzględnieniem kwestii łagodzenia zmian klimatu, planami adaptacji do zmian klimatu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie obejmuje wsparcie w tworzeniu dokumentów planistycznych, lokalnych w szczególności strategii rozwoju i projektu ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz gminnych programów rewitalizacji; planów ogólnych; przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne. W ramach tworzonych dokumentów m.in uwzględnione zostaną istniejące a także nowe i aktualizowane opracowane plany adaptacji do zmian klimatu, zwrócona uwaga zostanie też na kwestie jakości powietrza i efektywność energetyczną.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie obejmuje wsparcie w tworzeniu dokumentów planistycznych, lokalnych w szczególności strategii rozwoju i projektu ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz gminnych programów rewitalizacji; planów ogólnych; przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne. W ramach tworzonych dokumentów m.in uwzględnione zostaną dokumenty wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej jak: Plany Gospodarowania Wodami, czy też Plany Zarządzania Ryzykiem Powodzi.

A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie obejmuje wsparcie w tworzeniu dokumentów planistycznych, lokalnych w szczególności strategii rozwoju i projektu ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz gminnych programów rewitalizacji; planów ogólnych; przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne. Miejscowe plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne uwzględniać i wskazywać będą elementy związane z gospodarką obiegu zamkniętego i recyklingiem. Środek zachowuje zgodność z krajowymi i regionalnym planem gospodarki odpadami i programem zapobiegania powstawaniu odpadów zgodnie z art. 28 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej dyrektywą 2018/851/UE.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie obejmuje wsparcie w tworzeniu dokumentów planistycznych, lokalnych w szczególności strategii rozwoju i projektu ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz gminnych programów rewitalizacji; planów ogólnych; przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne. Miejscowe plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne uwzględniać i wskazywać będą na elementy i rozwiązania w celu zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, wody i gleby. Ponadto środek zachowa zgodność a Krajowym Planem Ochrony Powietrza oraz regionalnymi Programami Ochrony Powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie obejmuje wsparcie w tworzeniu dokumentów planistycznych, lokalnych w szczególności strategii rozwoju i projektu ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz gminnych programów rewitalizacji; planów ogólnych; przekształcenia planów miejscowych w plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne. Miejscowe plany zabudowy i zintegrowane programy inwestycyjne uwzględniać i ukierunkowywać będą działania z uwzględnieniem ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów, usług ekosystemowych zieleni w terenach zabudowanych oraz systemy zarządzania zielenią w terenach zabudowanych. Środek podlegać będzie procedurze strategicznej ceny oddziaływania na środowisko i powinien być zgodny z hierarchią minimalizowania oddziaływania i innymi odpowiednimi wymogami przewidzianymi w dyrektywie siedliskowej i dyrektywie ptasiej.

Ocena merytoryczna inwestycji A1.3.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

1.1.2. Ocena inwestycji A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu

Numer inwestycji	A1.4.1.
Nazwa inwestycji	Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji inwestycji i wskaźników A21G, A23G, A24G, A26G, wprowadzenie nowego wskaźnika, wzrost wartości docelowych wskaźników A21G, A23G, A24G, A26G Zwiększenie alokacji na inwestycję o 600 mln EUR

Tabela 2. Lista kontrolna do oceny inwestycji A1.4.1.

A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności i transformacji cyfrowej lub zielonej podmiotów uczestniczących w łańcuchu			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 3. Ocena merytoryczna inwestycji A1.4.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności i transformacji cyfrowej lub zielonej podmiotów uczestniczących w łańcuchu		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Środek przewiduje działania związane z włączeniem MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego w gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym m.in: tworzenie lub rozwój sieci centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych na poziomie regionów lub na poziomie lokalnym, wsparcie inwestycji MŚP dotyczących sektora przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów sektora rolno-spożywczego, zakupu maszyn i urządzeń do produkcji, technologii, środków transportu oraz rozbudowy infrastruktury zakładów co może

A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności i transformacji cyfrowej lub zielonej podmiotów uczestniczących w łańcuchu		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		<p>prowadzić do nie znaczących emisji gazów cieplarnianych związanych z zapotrzebowaniem na energię.</p> <p>Ponadto, inwestycje obejmują zakupy paneli słonecznych i budowę instalacji odzysku ciepła, co ma nieznaczny lub neutralny wpływ na emisje gazów szklarniowych.</p>
<p>Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?</p>	X	<p>Środek przewiduje działania związane m.in: z tworzeniem lub rozwojem sieci centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych na poziomie regionów lub na poziomie lokalnym oraz rozbudowę infrastruktury zakładów co może prowadzić do nie znaczących oddziaływań na klimat i przyrodę szczególnie w obszarach do tej pory nie zagospodarowanych takich jak nieużytki czy tereny zalesione. Oddziaływania na przyrodę ludzi i klimat określone i ocenione są na etapie oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnych lokalizacji. W szczególnych przypadkach może być przeprowadzona ocena dotycząca ryzyka adaptacji do zmian klimatu.</p>
<p>Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał:</p> <p>(i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub</p> <p>(ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?</p>	X	<p>Działania związane są m.in: z tworzeniem lub rozwojem sieci centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych na poziomie regionów lub na poziomie lokalnym oraz rozbudowę infrastruktury zakładów co może prowadzić do nie znaczących oddziaływań na zasoby wodne, szczególnie w obszarach do tej pory nie zagospodarowanych takich jak nieużytki czy tereny zalesione. Oddziaływania w zakresie ochrony zasobów wodnych i morskich określone i ocenione są na etapie oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnych lokalizacji.</p>
<p>Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:</p> <p>(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub</p> <p>(ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub</p> <p>(iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?</p>	X	<p>Środek przewiduje działania związane z włączeniem MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego w gospodarkę o obiegu zamkniętym. Działania związane z przygotowaniem niezbędnej infrastruktury mogą powodować powstawanie odpadów na etapie procesów budowy, działania prowadzone będą zgodnie z zasadami zapobiegania powstawania odpadów jak i zasadami recyklingu. Środek pozytywnie wpływa na ten cel przewiduje wsparcie dla inwestycji MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego (podmioty istniejące i nowo zakładane) w zrównoważone i innowacyjne technologie, w tym m.in. inwestycje w obszarze gospodarki o obiegu zamkniętym, ochrony środowiska, rolnictwa ekologicznego jak np. zagospodarowanie odpadów żywnościowych.</p> <p>Dodano w rewizji projekty dotyczące unowocześnienia bazy dydaktycznej i demonstracyjnej na potrzeby edukacji w zakresie rolnictwa 4.0. zrealizowane przez jednostki doradztwa rolniczego i szkoły rolnicze. Inwestycje obejmują zakup, montaż i uruchomienie urządzeń, systemów informatycznych i rozwiązań cyfrowych w zakresie rolnictwa 4.0, w celu prowadzenia działalności dydaktycznej, demonstracyjnej i upowszechnieniowej przez jednostki doradztwa rolniczego i szkoły rolnicze. Wsparcie obejmuje zakup maszyn, sprzętu i oprogramowania do tych celów, w tym czujników, sprzętu informatycznego i oprogramowania komputerowego.</p> <p>W ramach realizacji tego działania do instytucji i szkół trafi duża ilość sprzętu elektronicznego co wpływa na zwiększenia strumienia wytwarzanych odpadów elektronicznych. Przyrost ten nie będzie znaczący pod</p>

A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności i transformacji cyfrowej lub zielonej podmiotów uczestniczących w łańcuchu		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		warunkiem zorganizowania odpowiedniego systemu zarządzania użytym sprzętem elektronicznym w instytucjach i oświacie.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Środek przewiduje działania związane z włączeniem MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego w gospodarkę o obiegu zamkniętym, wsparcie inwestycji MŚP dotyczących sektora przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów sektora rolno-spożywczego, zakupu maszyn i urządzeń do produkcji, technologii, środków transportu oraz rozbudowy infrastruktury zakładów co może wiązać się z emisją zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Emisje zanieczyszczeń podlegają limitom określonym w stosownych pozwoleniach środowiskowych, nie spowodują istotnego zwiększenia poziomu emisji.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Działanie obejmuje wsparcie inwestycji MŚP dotyczących sektora przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów sektora rolno-spożywczego, zakupu maszyn i urządzeń do produkcji, technologii, środków transportu oraz rozbudowy infrastruktury zakładów oraz tworzenie lub rozwój sieci centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych na poziomie regionów lub na poziomie lokalnym co może prowadzić do wpływu na bioróżnorodność i ekosystemy. Ocena wpływu środka na ten cel prowadzona jest w ramach procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych lokalizacji dla zapewnienia braku szkodliwego wpływu na stan siedlisk i gatunków.

1.1.3. Ocena inwestycji A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego

Numer inwestycji	A2.4.1.
Nazwa inwestycji	A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu i przesunięcie terminu realizacji wskaźnika A40G

Tabela 4. Lista kontrolna do oceny inwestycji A2.4.1.

A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel m.in. obejmuje wzmacnianie potencjału sektora nauki do współpracy z przedsiębiorcami na rzecz rozwoju technologii nisko i zeroemisyjnych. Budowa i modernizacja laboratoriów prowadzona będzie zgodnie z zachowaniem wymagań prawa i standardów efektywności energetycznej budynków.

A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie ma przewidywanego wpływu na ten cel m.in. obejmuje wzmocnienie potencjału sektora nauki do współpracy z przedsiębiorcami na rzecz rozwoju technologii nisko i zeroemisyjnych. Budowa i modernizacja laboratoriów projektowana będzie z uwzględnieniem uwarunkowań możliwości występowania lokalnych ryzyk klimatycznych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Budowa i modernizacja laboratoriów oraz zakup laboratoriów mobilnych będzie się wiązać z wytwarzaniem odpadów w fazie budowy i modernizacji laboratoriów. Odpowiedni sposób postępowania zgodny z hierarchią postępowania z odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania powstawaniu odpadów oraz wyeliminowanie nieefektywności w wykorzystaniu zasobów, w tym poprzez zapewnienie że modernizowane budynki i aktywa były skutecznie wykorzystywane i charakteryzowały się trwałością.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Zakup mobilnych laboratoriów i ich wykorzystanie przyczyni się do szerszego wykorzystania badań gleby w procesie planowania nawożenia składnikami odżywczymi (posiadanie danych nt. zasobności gleb w składniki pokarmowe daje możliwości bardziej precyzyjnego doboru dawek/ilości nawozów), a w konsekwencji do racjonalnego gospodarowania przy jednoczesnym zapewnieniu optymalnego poziomu ochrony środowiska naturalnego.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy.

Ocena merytoryczna inwestycji A2.4.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

1.1.4. Ocena inwestycji A2.5.1. Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu stymulowania ich rozwoju (część pożyczkowa)

Numer inwestycji	A2.5.1.
Nazwa inwestycji	Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu stymulowania ich rozwoju
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja wartości wskaźnika A3L, zmiana techniczna (clerical error) w opisie inwestycji

Tabela 5. Lista kontrolna do oceny inwestycji A2.5.1.

A2.5.1. Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu stymulowania ich rozwoju			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania środka na ten cel klimatyczny. Inwestycja - Centrum zrealizowane zostanie według współczesnych technologii budowlanych, uwzględniających takie kwestie jak zużycie energii i jego wpływ na środowisko, stając się przykładem najbardziej zaawansowanych rozwiązań stosowanych we współczesnej architekturze.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania środka na ten cel klimatyczny. Inwestycja - Centrum zrealizowane zostanie według współczesnych technologii budowlanych, uwzględniających takie kwestie jak zużycie energii i jego wpływ na środowisko, w tym także ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu stając się przykładem najbardziej zaawansowanych rozwiązań stosowanych we współczesnej architekturze.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Środek jest zgodny z zasadami zrównoważonych produktów oraz hierarchią postępowania z odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania powstawaniu odpadów. Środek zapewni zasobooszczędność w przypadku głównych wykorzystanych zasobów. Zaprojektowany tak aby wyeliminować nieefektywność w wykorzystaniu zasobów, w tym poprzez zapewnienie, aby produkty, budynki i aktywa były skutecznie wykorzystywane i charakteryzowały się trwałością.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy.

Ocena merytoryczna inwestycji A2.5.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

1.1.5. Ocena inwestycji A2.6.1. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług oraz towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne (część pożyczkowa)

Numer inwestycji	A2.6.1.
Nazwa inwestycji	Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług oraz towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmniejszenie o 26 mln euro alokacji na realizację wskaźnika A8L w zakresie Narodowego Systemu Informacji Satelitarnej (NSIS).

Tabela 6. Lista kontrolna do oceny inwestycji A2.6.1.

A2.6.1. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług oraz towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie w ramach projektu Narodowy Segment Naziemny (NSN) polega na budowie krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług wraz z niezbędną infrastrukturą, dostarczając dane i informacje. Działanie to nie wpłynie znacząco na zwiększenie wpływu na obecny klimat. Pozytywnie wpłynie na proces podejmowania decyzji przez jednostki administracji publicznej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie w ramach projektu Narodowy Segment Naziemny (NSN) polega na budowie krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług wraz z niezbędną infrastrukturą, dostarczając dane i informacje. Działanie to nie wpłynie na cele zrównoważonego wykorzystania wód i zasobów morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie obejmuje utworzenie Satelitarnego Systemu Obserwacji Ziemi, w ramach zadania zostanie zaprojektowany, zbudowany i uruchomiony operacyjnie system satelitarny składający się z dwóch podstawowych komponentów: segment kosmiczny i segment naziemny obejmujący stację kierowania i kontroli platform oraz stacje użytkowników umożliwiające programowanie sensorów i odbiór danych. Budowa segmentu naziemnego może wiązać się z emisjami do powietrza, wody lub gleby, nie przewiduje się istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie obejmuje utworzenie Satelitarnego Systemu Obserwacji Ziemi, w ramach zadania zostanie zaprojektowany, zbudowany i uruchomiony operacyjnie system satelitarny składający się z dwóch podstawowych komponentów: segment kosmiczny i segment naziemny obejmujący stację kierowania i kontroli platform oraz stacje użytkowników umożliwiające programowanie sensorów i odbiór danych. Budowa segmentu naziemnego może wiązać się z oddziaływaniem na bioróżnorodność w przypadku lokalizacji inwestycji w obszarze greenfield. Charakter działania nie powinien w znaczącym stopniu wpływać na dobry stan i odporność ekosystemów.

Tabela 7. Ocena merytoryczna inwestycji A2.6.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

A2.6.1. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług oraz towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Działanie obejmuje utworzenie Satelitarnego Systemu Obserwacji Ziemi, w ramach zadania zostanie zaprojektowany, zbudowany i uruchomiony operacyjnie system satelitarny składający się z dwóch podstawowych komponentów: segment kosmiczny i segment naziemny obejmujący stację kierowania i kontroli platform oraz stacje użytkowników umożliwiające programowanie sensorów i odbiór danych. Segment naziemny będzie wymagał zasilania źródłami energii co przyczyni się do nieznaczających emisji gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Działanie obejmuje utworzenie Satelitarnego Systemu Obserwacji Ziemi, w ramach zadania zostanie zaprojektowany, zbudowany i uruchomiony operacyjnie system satelitarny składający się z dwóch podstawowych komponentów: segment kosmiczny i segment naziemny obejmujący stację kierowania i kontroli platform oraz stacje użytkowników umożliwiające programowanie sensorów i odbiór danych. Budowa segmentów będzie wymagała wykorzystania zasobów naturalnych, nie będzie to prowadzić do nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z zasobów naturalnych.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

1.2. Reforma A4.1. Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy

1.2.1. Ocena reformy A4.1.

Numer reformy	A4.1.
Nazwa reformy	Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego A51G i kamienia milowego A52G

Tabela 8. Lista kontrolna do oceny reformy A4.1.

A4.1. Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środki w ramach reformy mają charakter organizacyjny i prawny, dlatego nie będą prowadziły do znacznych emisji gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środki w ramach reformy mają charakter organizacyjny i prawny, dlatego nie będą prowadziły bezpośrednio do wpływu na adaptację do zmian klimatu. Pośrednio natomiast poprzez zastosowanie środków prawnych możliwe jest lepsze dostosowanie infrastruktury do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Środki w ramach reformy mają charakter organizacyjny i prawny, dlatego nie będą prowadziły do bezpośredniego wpływu zanieczyszczenie powietrza, wód czy gleby.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Środki w ramach reformy mają charakter organizacyjny i prawny, dlatego nie będą prowadziły do bezpośredniego powstawania odpadów ani nie spowodują poważnych i długoterminowych szkód w środowisku. Pośrednio zastosowane środki mogą przyczyniać się do ograniczenia powstawania odpadów poprzez podniesienie świadomości ekologicznej beneficjentów objętych środkami.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środki w ramach reformy mają charakter organizacyjny i prawny, dlatego nie będą prowadziły do bezpośredniego wpływu na jakość powietrza, wód lub gleb. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka negatywnego wpływu na powietrze, gleby czy wody w związku z realizacją reformy. Pośrednio zastosowane środki mogą przyczyniać się do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, wód czy gleby poprzez podniesienie świadomości ekologicznej beneficjentów objętych środkami.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Środek nie dotyczy środków ingerujących w obszary chronione lub na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności, dlatego też nie będzie znacząco oddziaływał na ten komponent. Pośrednio zastosowane środki mogą przyczyniać się do większej dbałości o ochronę ekosystemów poprzez podniesienie świadomości ekologicznej beneficjentów objętych środkami.

Ocena merytoryczna reformy A4.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

1.2.2. Ocena inwestycji A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy

Numer inwestycji	A4.1.1.
Nazwa inwestycji	Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji inwestycji.

Tabela 9. Lista kontrolna do oceny inwestycji A4.1.1.

A4.1.1. Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy oraz rozwój ekonomii społecznej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Inwestycje oparte są na podejmowaniu projektów cyfryzacji procesów i narzędzi wraz z podnoszeniem kompetencji cyfrowych pracowników, a także wszelkie działania informacyjne, promocyjne i opracowanie ekspertyz w zakresie wdrażania nowych przepisów i rozwiązań zmierzających do zwiększenia produktywności gospodarki i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości. Nie będą bezpośrednio wpływały na emisję gazów cieplarnianych, natomiast pośrednio stosowanie wysokiej jakości procesów gospodarczych może przyczynić się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Inwestycje oparte są na podejmowaniu projektów cyfryzacji procesów i narzędzi wraz z podnoszeniem kompetencji cyfrowych pracowników, a także wszelkie działania informacyjne, promocyjne i opracowanie ekspertyz w zakresie wdrażania nowych przepisów i rozwiązań zmierzających do zwiększenia produktywności gospodarki i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości. Nie będą bezpośrednio wpływały na klimat i ocenę wrażliwości na zmiany klimatu. Natomiast pośrednio stosowanie wysokiej jakości procesów gospodarczych może przyczynić się do ograniczenia skutków zmian klimatu. Nie ma to bezpośredniego wpływu na działalność w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na fizyczne zagrożenia klimatyczne, przyrody, aktywów oraz innej działalności gospodarczej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje oparte są na podejmowaniu projektów cyfryzacji procesów i narzędzi wraz z podnoszeniem kompetencji cyfrowych pracowników, a także wszelkie działania informacyjne, promocyjne i opracowanie ekspertyz w zakresie wdrażania nowych przepisów i rozwiązań zmierzających do zwiększenia produktywności gospodarki i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości. Nie będą bezpośrednio jak i pośrednio w perspektywie całego cyklu życia wpływały na wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich

A4.1.1. Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy oraz rozwój ekonomii społecznej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Inwestycje oparte są na podejmowaniu projektów cyfryzacji procesów i narzędzi wraz z podnoszeniem kompetencji cyfrowych pracowników, a także wszelkie działania informacyjne, promocyjne i opracowanie ekspertyz w zakresie wdrażania nowych przepisów i rozwiązań zmierzających do zwiększenia produktywności gospodarki i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości. Nie będą bezpośrednio wpływały na zwiększenie wytwarzania odpadów. Dodatkowo pośrednio może przyczynić się do ograniczenia wykorzystania zasobów poprzez stosowanie nowoczesnych rozwiązań w przedsiębiorstwach
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Inwestycje oparte są na podejmowaniu projektów cyfryzacji procesów i narzędzi wraz z podnoszeniem kompetencji cyfrowych pracowników, a także wszelkie działania informacyjne, promocyjne i opracowanie ekspertyz w zakresie wdrażania nowych przepisów i rozwiązań zmierzających do zwiększenia produktywności gospodarki i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości. Nie będą bezpośrednio wpływały na pogorszenie jakości powietrza, wody czy gleb.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Inwestycje oparte są na podejmowaniu projektów cyfryzacji procesów i narzędzi wraz z podnoszeniem kompetencji cyfrowych pracowników, a także wszelkie działania informacyjne, promocyjne i opracowanie ekspertyz w zakresie wdrażania nowych przepisów i rozwiązań zmierzających do zwiększenia produktywności gospodarki i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości. Nie będą bezpośrednio wpływały na obszary chronione przyrody.

Ocena merytoryczna inwestycji A4.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

1.3. Reforma A4.2. Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech

1.3.1. Ocena reformy A4.2.

Numer reformy	A4.2.
Nazwa reformy	Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego A57G Dodatkowa korekta techniczna w zakresie aktualizacji nazwy resortu odpowiedzialnego za realizację reformy.

Tabela 100. Lista kontrolna do oceny reformy A4.2.

A4.2. Poprawa sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środki w ramach reformy będą miały charakter finansowy i organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do emisji gazów cieplarnianych ze względu na działania w zakresie zmiany systemu wspierającego powstawanie oraz funkcjonowanie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środki w ramach reformy będą miały charakter finansowy i organizacyjny, przez co bezpośrednio nie będą prowadziły do zmian w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Ze względu na działania w zakresie zmiany systemu wspierającego powstawanie oraz funkcjonowanie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, nie będą one bezpośrednio wpływać na dostosowanie ludzi i środowiska do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Środki w ramach reformy będą miały charakter finansowy i organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zagrożenia stanu potencjału ekologicznego wód ze względu na działania w zakresie zmiany systemu wspierającego powstawanie oraz funkcjonowanie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Środki w ramach reformy będą miały charakter finansowy i organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do znacznego zwiększenia powstawania odpadów ze względu na działania w zakresie zmiany systemu wspierającego powstawanie oraz funkcjonowanie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środki w ramach reformy będą miały charakter finansowy i organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby ze względu na działania w zakresie zmiany systemu wspierającego powstawanie oraz funkcjonowanie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Środki w ramach reformy będą miały charakter finansowy i organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do szkodliwego wpływu na stan ekosystemów czy obszarów chronionych ze względu na działania w zakresie zmiany systemu wspierającego powstawanie oraz funkcjonowanie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.

Ocena merytoryczna reformy A4.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

1.4. Reforma A4.6. Wzrost uczestnictwa niektórych grup w rynku pracy poprzez rozwój opieki długoterminowej

1.4.1. Ocena reformy A4.6.

Numer reformy	A4.6.
Nazwa reformy	Wzrost uczestnictwa niektórych grup w rynku pracy poprzez rozwój opieki długoterminowej
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu kamienia milowego A70G (zgodnie z kamieniem milowym A69G) i przesunięcie terminu jego realizacji

Tabela 11. Lista kontrolna do oceny reformy A4.3.

A4.6. Wzrost uczestnictwa niektórych grup w rynku pracy poprzez rozwój opieki długoterminowej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środki w ramach reformy mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznych emisji gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środki w ramach reformy mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do zmian w zakresie adaptacji do zmian klimatu
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Środki w ramach reformy mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do wpływu na stan wód powierzchniowych, gruntowych czy morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Środki w ramach reformy mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów czy nieefektywnego korzystania z zasobów naturalnych.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środki w ramach reformy mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Środki w ramach reformy mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zwiększenia szkodliwego wpływu na ekosystemy czy obszary chronione.

Ocena merytoryczna reformy A4.6. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

2. Komponent B – Odporność i konkurencyjność gospodarki

2.1.1. Ocena inwestycji B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych

Numer inwestycji	B.1.1.2.
Nazwa inwestycji	Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zwiększenie budżetu inwestycji o 140 mln euro do 240 mln euro w części dotyczącej poprawy efektywności energetycznej w budynkach wielorodzinnych

Tabela 12. Lista kontrolna do oceny inwestycji B1.1.2.

B1.1.2. Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla wód morskich oraz zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Inwestycje wspierane w ramach środka nie ma istotnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych nie dotyczą budynków znajdujących się na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej (w tym w sieci obszarów chronionych Natura 2000, w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO i na obszarach o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również innych obszarów chronionych).

Tabela 13. Ocena merytoryczna inwestycji B1.1.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

B1.1.2. Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
<p>Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?</p>	X	<p>Przewidziano wsparcie inwestycji polegających wymianie nieefektywnych źródeł służących do ogrzewania pomieszczeń, termomodernizację budynków mieszkalnych oraz zastosowanie instalacji OZE. Inwestycje te prowadzić będą do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zatem wnoszą istotny wkład w realizację celu. Ponadto środki te prowadzą do znacznej poprawy środowiska (głównie ze względu na ograniczenie zanieczyszczeń) oraz zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których unijne normy jakości powietrza określone w dyrektywie 2008/50/UE są przekroczone.</p> <p>Działania w ramach tej inwestycji uzyskują średnio co najmniej 30% oszczędności energii pierwotnej oraz prowadzą do znacznego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.</p>
<p>Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?</p>	X	<p>Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że budynki mogą być narażone na fale upałów. Termomodernizacja budynków mieszkalnych przyczyni się do zagwarantowania ich mieszkańcom komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich temperaturach. Pośrednie skutki inwestycji objętych wsparciem nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyklu życia.</p>
<p>Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał:</p> <p>(i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub</p> <p>(ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?</p>		
<p>Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:</p> <p>(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub</p> <p>(ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub</p> <p>(iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?</p>	X	<p>Demontowane dotychczas używane źródła ciepła poddawane będą recyklingowi co oznacza zgodność z celem GOZ.</p> <p>Wszystkie działania podejmowane w ramach środka (wymiana źródeł ciepła na bardziej efektywne, termomodernizacja oraz zastosowanie OZE) prowadzone mają być zgodnie z zasadą większej zasobooszczędności budynków. W szczególności należy zapewnić, aby co najmniej 70 procent odpadów budowlanych powstałych w ramach programu było ponownie wykorzystanych lub gotowych do recyklingu.</p>
<p>Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?</p>	X	<p>Celem wsparcia jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza. Szczególnie wymiana nieefektywnych źródeł służących do ogrzewania pomieszczeń doprowadzi do znaczącego obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, a przez to wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, co w efekcie na terenie większości gmin pozwoli osiągnąć poziomy dopuszczalne określone dla pyłu</p>

B1.1.2. Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		<p>zawieszono PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy określony dla benzo(a)pirenu. Materiały użyte do termomodernizacji zgodnie z przepisami krajowymi nie mogą zawierać azbestu.</p> <p>W przypadku wsparcia dla kotłów gazowych będą one wdrożone zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi DNSH i prowadzić do znacznego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i znacznej poprawy stanu środowiska, zwłaszcza ze względu na redukcję zanieczyszczeń i zdrowie publiczne, w szczególności na obszarach, na których jakość powietrza w UE jest niska a normy określone w dyrektywie 2008/50/UE zostały przekroczone lub istnieje ryzyko ich przekroczenia.</p> <p>Zapewnione zostanie, że kotły gazowe będą stanowić nie więcej niż 40% ogólnej liczby źródeł ciepła zamienników w ramach tego środka.</p>
<p>Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:</p> <p>(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub</p> <p>(ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?</p>		

2.1.2. Ocena inwestycji B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej offshore

Numer inwestycji	B2.2.3.
Nazwa inwestycji	Budowa infrastruktury terminalowej offshore
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu inwestycji i opisu wskaźnika B37G Rozszerzenie zakresu wskaźnika B38G o „Przebudowa falochronów w Porcie Darłowo wraz z poprawą warunków falowania wewnątrz basenu poprzez budowę nowych obiektów hydrotechnicznych”

Tabela 14. Lista kontrolna do oceny inwestycji B2.2.3.

B2.2.3. Budowa infrastruktury terminalowej offshore			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	<p>Trzy terminale serwisowe dla morskiej energetyki wiatrowej, które będą stanowić kluczową infrastrukturę obsługującą instalacje morskie, powstaną w portach w Łebie, Ustce i Darłowie.</p> <p>Inwestycja w Darłowie będzie polegać na przebudowie falochronu i budowie ostrogi.</p>

B2.2.3. Budowa infrastruktury terminalowej offshore			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Adaptacja do zmian klimatu		X	Budowa infrastruktury terminalowej dla potrzeb farm wiatrowych nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację do zmian klimatu obszarów zajętych pod inwestycje. Zakłada się, że terminal instalacyjny i terminale serwisowe będą zbudowane w sposób gwarantujący ich odporność na ekstremalne zjawiska pogodowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się negatywnego wpływu terminali offshore na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zakłada się, że materiały pozyskiwane w procesach demontażu urządzeń i konstrukcji wycofywanych z eksploatacji będą w bardzo wysokim procencie poddane recyklingowi. W trakcie prac budowlanych opracowany będzie plan postępowania z odpadami i materiałami na placu budowy stosowana będzie zasada hierarchii postępowania z odpadami.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 14. Ocena merytoryczna inwestycji B2.2.3. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

B2.2.3. Budowa infrastruktury terminalowej offshore		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Budowa i eksploatacja trzech terminali serwisowych stwarza ryzyko zagrożenia dla stanu środowiska wód morskich, związane z potencjalnym generowaniem emisji i odpadów przez maszyny, urządzenia i środki transportu. Przy zachowaniu odpowiedniego reżimu technologicznego i wysokiego poziomu zarządzania środowiskowego prowadzonych procesów możliwe jest zminimalizowanie tego ryzyka do poziomu bezpiecznego dla wód morskich. Wykonane zostaną oceny eksperckie potwierdzające stan konstrukcji dla budowy urządzeń i obiektów hydrotechnicznych wzdłuż torów wodnych.
Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:		

B2.2.3. Budowa infrastruktury terminalowej offshore		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z budową i eksploatacją terminali offshore. Na etapie budowy mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Mogą wystąpić również emisje do wody w związku z pracami konstrukcyjnymi jak i bieżącym funkcjonowaniem terminali. Zakłada się, że we wszystkich inwestycjach przewidzianych do realizacji w tym działaniu będą stosowane zasady i przepisy dotyczące kontroli emisji i zarządzania środowiskowego.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Terminaly offshore w fazie budowy i eksploatacji mogą wpływać na stan ekosystemów ze względu na potencjalne generowanie emisji i odpadów. W pozwoleniach środowiskowych odnoszących się do tych inwestycji należy wprowadzić wymagania minimalizujące tego rodzaju wpływy. Projekty wymagają procedury oceny oddziaływania na środowisko i uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2.1.3. Ocena inwestycji B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego (część pożyczkowa)

Numer inwestycji	B3.2.1.
Nazwa inwestycji	Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego B17L

Tabela 15. Lista kontrolna do oceny inwestycji B3.2.1.

B3.2.1. Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nowa ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych określa m.in.: obszary na których jest konieczne podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska, zasady ewidencjonowania wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, zadania i kompetencje organów administracji publicznej dotyczące działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. Wskazuje także sposób prowadzenia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych bezpośrednio wspiera realizację tego celu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 16. Ocena merytoryczna inwestycji B3.2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

B3.2.1. Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		

B3.2.1. Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
<p>Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał:</p> <p>(i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub</p> <p>(ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?</p>	X	<p>Środek pośrednio powinien wpływać na poprawę stanu wód gruntowych poprzez opracowanie planów rewitalizacji terenów zdegradowanych zgodnie z nową ustawą z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. Środek będzie sprzyjał dobremu stanowi środowiska wód morskich. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania alternatywne dla substancji niebezpiecznych, szczególnie zalegających na dnie Bałtyku. W ramach inwestycji przewiduje się przeprowadzenie pomiarów na morzu, ich analizę i sformułowanie na tej podstawie możliwych metod i planu neutralizacji materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie Bałtyku.</p>
<p>Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:</p> <p>(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub</p> <p>(ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub</p> <p>(iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?</p>	X	<p>Środek pośrednio wpisuje się w cel, ponieważ dotyczy m.in. likwidacji „bomb ekologicznych” w Morzu Bałtyckim i na terenach zdegradowanych. Wsparciem ma być objęte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompleksowe rozpoznanie stanu środowiska na wybranych wielkoobszarowych terenach zdegradowanych; • ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przywrócenie do ponownego użytkowania wybranych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych; • realizacja programu pilotażowego dotyczącego rewitalizacji przemysłowego. <p>Ponadto przewiduje się przeprowadzenie pomiarów na morzu, ich analizę i sformułowanie na tej podstawie możliwych metod i planu neutralizacji materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie Bałtyku. Celem tych działań jest zabezpieczenie środowiska przed ewentualnym uwolnieniem substancji niebezpiecznych zdeponowanych wiele lat temu, czyli zabezpieczenie przed poważnymi i długoterminowymi szkodami dla środowiska.</p>
<p>Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?</p>		
<p>Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:</p> <p>(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub</p> <p>(ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?</p>	X	<p>Środek pośrednio powinien wpływać na poprawę stanu ekosystemów poprzez opracowanie planów rewitalizacji terenów zdegradowanych.</p> <p>Środek będzie sprzyjał zachowaniu dobrego stanu siedlisk i gatunków morskich. W ramach inwestycji przewiduje się przeprowadzenie pomiarów na morzu, ich analizę i sformułowanie na tej podstawie możliwych metod i planu neutralizacji materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie Bałtyku.</p>

3. Komponent C – Transformacja cyfrowa

3.1.1. Ocena inwestycji C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych pól

Numer inwestycji	C1.1.1.
Nazwa reformy	Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego C7G i C8G

Tabela 17. Lista kontrolna do oceny inwestycji C1.1.1.

C1.1.1. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych pól			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Nie przewiduje się wpływu inwestycji telekomunikacyjnych związanych z internetem szerokopasmowym na kwestie łagodzenia zmian klimatu. Niewielkie ilości gazów cieplarnianych mogą być emitowane podczas prac budowlanych. Emisje te można ograniczać poprzez zastosowanie niskoemisyjnych maszyn i urządzeń. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących charakterystyki energetycznej budynku, gospodarki odpadami oraz oceny ryzyka dla środowiska naturalnego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty związane z rozszerzaniem dostępu do szerokopasmowego internetu nie mają znaczącego wpływu na adaptację do zmian klimatu. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących charakterystyki energetycznej budynku, gospodarki odpadami oraz oceny ryzyka dla środowiska naturalnego
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty związane z rozszerzaniem dostępu do szerokopasmowego internetu nie mają wpływu na ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty związane z rozszerzaniem dostępu do szerokopasmowego internetu nie mają znaczącego wpływu na realizację celu GOZ. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących charakterystyki energetycznej budynku, gospodarki odpadami oraz oceny ryzyka dla środowiska naturalnego
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		

C1.1.1. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 18. Ocena merytoryczna inwestycji C1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

C1.1.1. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji telekomunikacyjnych mogła doprowadzić do istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. We wszystkich pracach budowlanych będą zastosowane odpowiednie środki ograniczające emisje zanieczyszczeń powietrza i emisję do wód. Nie przewiduje się, aby jakiegokolwiek zanieczyszczenia były odprowadzane do gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:	X	Duże telekomunikacyjne przedsięwzięcia infrastrukturalne stwarzają ryzyko fragmentacji siedlisk oraz ograniczenia ciągłości korytarzy migracyjnych. Potencjalnie

C1.1.1. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		niekorzystne oddziaływanie na bioróżnorodność będzie zróżnicowane w zależności od zakresu, lokalizacji i typu zastosowanej technologii (np. linie nadziemne mogą kolidować z trasami wędrówek ptaków). Możliwe jest również wystąpienie oddziaływań krótkoterminowych na etapie realizacji inwestycji (zajęcie powierzchni pod plac budowy, oddziaływanie hałasu), które mogą wpłynąć na stan lokalnych ekosystemów. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących charakterystyki energetycznej budynku, gospodarki odpadami oraz oceny ryzyka dla środowiska naturalnego

3.2. Reforma C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie

3.2.1. Ocena reformy C2.1.

Numer reformy	C2.1.
Nazwa reformy	Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego C7G i C8G

Tabela 19. Lista kontrolna do oceny reformy C2.1.

C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma nie będzie miała wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie będzie miała wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Reforma nie będzie miała negatywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling. Zakłada się, że po okresie eksploatacji urządzenia elektroniczne będą w 100% podlegać zasadom recyklingu obowiązującym dla zużytego sprzętu elektronicznego.

C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Reforma nie będzie miała bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie zanieczyszczeniom związanego z unikniętą emisją komunikacyjną zanieczyszczeń powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Reforma nie będzie miała wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów.

3.2.2. Ocena inwestycji C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki

Numer inwestycji	C2.1.1.
Nazwa inwestycji	E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Dodanie dwóch nowych podinwestycji

Tabela 20. Lista kontrolna do oceny inwestycji C2.1.1.

C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają bezpośredniego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną. Zmiana zakłada dodanie dwóch nowych subinwestycji: jednej dotyczącej rozwoju systemu EZD oraz drugiej obejmującej rozwój e-usług w ramach e-Urzedu Skarbowego oraz wdrożenie systemu wprowadzającego jednolite ramy cyfrowych związanych z wystawianiem i udostępnianiem faktur ustrukturyzowanych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ograniczenie zużycia tradycyjnych materiałów biurowych takich jak papier, tonery itp.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu związanego z unikniętą emisją komunikacyjną zanieczyszczeń powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają wpływu na ochronę bioróżnorodności i ekosystemów.

Ocena merytoryczna inwestycji C2.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

3.3. Reforma C3.1. Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania

3.3.1. Ocena reformy C3.1.

Numer reformy	C3.1.
Nazwa reformy	Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmiana nazwy kamienia milowego C21G oraz przesunięcie terminu realizacji kamieni milowych C21G i C22G

Tabela 21. Lista kontrolna do oceny reformy C3.1.

C3.1. Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Reforma w części dotyczącej wzmocnienia infrastruktury przetwarzania danych może spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji dwutlenku węgla. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację do zmian klimatu. W przypadku objęcia reformą centrów zarządzania kryzysowego pośrednie oddziaływanie pozytywne poprzez usprawnienie działania służb mundurowych podczas zjawisk ekstremalnych pogodowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie będzie miała wpływu na ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Reforma nie będzie miała negatywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling. Zakłada się, że po okresie eksploatacji urządzenia stosowane w serwerowniach i centrach przetwarzania danych będą w 100% podlegać zasadom recyklingu obowiązującym dla użytego sprzętu elektronicznego.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Reforma w części dotyczącej wzmocnienia infrastruktury przetwarzania danych może spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji zanieczyszczeń powietrza. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Reforma nie będzie miała wpływu na ochronę bioróżnorodności i ekosystemów.

3.3.2. Ocena inwestycji C2.2.1 Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnych wyników systemów edukacji (część pożyczkowa)

Numer inwestycji	C2.2.1.
Nazwa inwestycji	C2.2.1. Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnych wyników systemów edukacji
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przeniesienie inwestycji z części pożyczkowej do części grantowej KPO

Tabela 22. Lista kontrolna do oceny inwestycji C2.2.1.

C2.2.1. Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnych wyników systemów edukacji Rozwój cyfrowego otoczenia procesu wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Rozwój cyfrowego otoczenia procesów edukacyjnych nie ma wpływu na łagodzenie zmian klimatu
Adaptacja do zmian klimatu		X	Rozwój cyfrowego otoczenia procesów edukacyjnych nie ma wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Rozwój cyfrowego otoczenia procesów edukacyjnych nie ma wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	W ramach realizacji tego działania do placówek oświatowych trafi duża ilość sprzętu elektronicznego. Może to doprowadzić w perspektywie kilku lat do zwiększenia krajowego strumienia wytwarzanych odpadów elektronicznych. Przyrost ten nie będzie znaczący pod warunkiem zorganizowania odpowiedniego systemu informacyjnego i zarządzania zużytym sprzętem elektronicznym w sektorze oświatowym. Działanie nie doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie korzystania z zasobów, nie spowoduje również szkód w środowisku w kontekście celów GOZ
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Rozwój cyfrowego otoczenia procesów edukacyjnych nie ma wpływu na emisję zanieczyszczeń.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Rozwój cyfrowego otoczenia procesów edukacyjnych nie ma wpływu na ochronę bioróżnorodności i ekosystemów.

Ocena merytoryczna inwestycji C2.2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

3.3.3. Ocena inwestycji C.4.1.1. Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze

Numer inwestycji	C4.1.1.
Nazwa inwestycji	Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przeniesienie inwestycji z części pożyczkowej do części grantowej KPO

Tabela 23. Lista kontrolna do oceny inwestycji C4.1.1.

C4.1.1. Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług w chmurze nie mają bezpośredniego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. Pośrednio poprzez zapewnienie energii do obsługi centrów danych, serwerowni i urządzeń klimatyzacyjnych mogą wpływać na nieznaczne zwiększenie emisji gazów cieplarnianych
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług w chmurze nie mają wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług chmurowych nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług chmurowych nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku niektórych przedsiębiorstw może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ograniczenie zużycia tradycyjnych materiałów biurowych takich jak papier, tonery itp.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług chmurowych nie mają bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług chmurowych nie mają wpływu na ochronę bioróżnorodności i ekosystemów.

Ocena merytoryczna inwestycji C4.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4. Komponent D – Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia

4.1. Reforma D1.1. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych

4.1.1. Ocena reformy D1.1.

Numer reformy	D1.1.
Nazwa reformy	Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu kamienia milowego D1G. Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego D1G, D5G i D8G

Tabela 24. Lista kontrolna do oceny reformy D1.1.

D1.1. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmioty lecznicze i rozwój e-zdrowia			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Reforma ma, przede wszystkim charakter organizacyjny mający na celu poprawienie funkcjonowania służby zdrowia i jej wyposażenie. Sama reforma zawierająca Fundusz i programy nie będzie miała wpływu na zwiększenie emisji gazów cieplarnianych. Jednak inwestycje, realizowane w ramach Funduszu w niewielkim stopniu wpłyną na zwiększenie wielkości emisji. Może być kompensowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej realizowanych inwestycji oraz zmniejszenie emisyjności przez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań np. OZE.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma nie wpływa znacząco na zwiększenie niekorzystnych skutków zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie będzie wpływała na powiększenie zagrożeń zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Reforma nie wpłynie, zasadniczo na zwiększenie wytwarzania odpadów ani pogorszenie recyklingu. Natomiast ogólnie będzie wpływała, pośrednio pozytywnie np. poprzez uzyskanie oszczędności w zakresie zużycia materiałów i energii.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Reforma nie wpłynie na istotne zwiększenie poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Przewidziane, w ramach reformy działania nie będą wpływać bezpośrednio na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej oraz ekosystemów.

Ocena merytoryczna reformy D1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4.1.2. Ocena inwestycji D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych

Numer inwestycji	D1.1.1
Nazwa inwestycji	Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	D9G: Zmiana nazwy, terminu realizacji i opisu D10G: struktury kamienia polegająca na podziale na 3 „podkamienie”, zmiana terminu realizacji D11G W1: Zmiana terminu realizacji D12G W2: Zmiana terminu realizacji D13G: Zmiana nazwy, zmiana wskaźnika ilościowego, zmiana opisu kamienia milowego

	<p>D14G: Połączenie z D13G</p> <p>Zmiana wartości inwestycji: zmniejszenie wartości inwestycji o 300 mln EUR do kwoty 1 818 527 644 EUR, w związku z przeniesieniem inwestycji D1.2.1 dotyczącej tworzenia miejsc opieki długoterminowej lub geriatrycznej w szpitalach powiatowych i zwiększeniem budżetu inwestycji D1.2.1 z 150 mln EUR do 300 mln EUR.</p>
--	--

Tabela 25. Lista kontrolna do oceny inwestycji D1.1.1.

D1.1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Nie przewiduje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych. Obiekty modernizowane będą wpływać na ich zmniejszenie poprzez zastosowanie nowych technologii ich termomodernizację oraz efektywne systemy ogrzewania i chłodzenia. Możliwe jest też zastosowanie źródeł OZE eliminując lub ograniczając zapotrzebowanie na energię.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek, ogólnie nie będzie wpływał na adaptację do zmian klimatu. Nowe obiekty, jak też rozbudowywane i modernizowane będą projektowane z uwzględnieniem występowania lokalnych ryzyk klimatycznych i zastosowaniem nowoczesnych standardów i technologii budowlanych. Poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań i spełnienie wymogów przepisów ich wpływ na zmiany klimatu będzie nieznaczący.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się, aby środek mógł zagrażać dobremu stanowi lub potencjałowi JCW powierzchniowych i podziemnych oraz dobremu stanowi środowiska morskiego. Obiekty nowe i rozbudowywane będą wykorzystywały nowoczesne technologie oszczędzające zużycie wód, a wody odprowadzane i ścieki będą musiały być poddane odpowiedniemu oczyszczaniu. Natomiast w przypadku modernizacji obiektów powinna nastąpić racjonalizacja gospodarki wodnej w ramach obiektu, a więc ograniczenia zużycia wody i produkcji ścieków.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Środek nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów, jakkolwiek z nowych obiektów lub rozbudowanych może być więcej odpadów, w tym niebezpiecznych (medycznych). W obiektach modernizowanych, natomiast może dojść do poprawy gospodarki odpadowej. W tym zakresie wykorzystane będą tylko materiały i surowce budowlane, których optymalne wykorzystanie powinno zapewnić ekoprojektowanie. Nastąpi też odpowiednie zagospodarowanie i recykling odpadów budowlanych, rozbiórkowych. Wobec powyższego środek nie przyczyni się do powstania poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska w aspekcie gospodarki obiegu zamkniętego.

D1.1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, aby środek mógł doprowadzić do istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. We wszystkich obiektach budowanych, rozbudowywanych i modernizowanych będą zastosowane odpowiednie środki, aby ograniczyć emisje zanieczyszczeń powietrza (termoizolacja, niskoemisyjne źródła energii, OZE), do wód (racjonalna gospodarka wodna i odpowiednie oczyszczanie ścieków). Odpowiednia gospodarka wodami opadowymi zapewni ochronę gleb i wód.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Środek nie wpłynie znacząco na ochronę i odbudowę bioróżnorodności oraz ekosystemów. Obiekty modernizowane, na ogół, są zlokalizowane w obrębach miast i mają utrwalony wpływ na środowisko miejskie. Obiekty rozbudowywane mogą zająć dodatkowy teren i z tym może być związany dodatkowy wpływ na ekosystemy miejskie, ale nie powinien on być znaczący. Lokalizacja nowych obiektów powinna być projektowana aby wpływ na przyrodę był ograniczony a dotyczy głównie zajęcia terenu.

Ocena merytoryczna inwestycji D1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4.1.3. Ocena inwestycji D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia

Numer inwestycji	D1.1.2.
Nazwa inwestycji	Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmiany w zakresie mierników: D19G W1: Zmiana opisu oraz jednostki miary miernika. D20G W2: Zmiana opisu oraz jednostki miary miernika. Zmiana w opisie pomocy publicznej dla miernika D15G.

Tabela 26. Lista kontrolna do oceny inwestycji D1.1.2.

D1.1.2. Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii i dalszy rozwój e-zdrowia			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie wpłynie znacząco na powiększenie emisji gazów cieplarnianych. Niewielki wzrost emisji spowodowany będzie większym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, związany z szerszym zastosowaniem urządzeń elektronicznych, ale energia ta w coraz większym stopniu pochodzić będzie z OZE, a ponadto usprawnienia dla pacjentów i lekarzy, podnoszące sprawność całego systemu, mogą powodować również zmniejszenie np. konieczności wykorzystania transportu, co wpłynąć może także na ograniczenie zużycia paliw i zmniejszać emisję gazów cieplarnianych z tego sektora.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie wpłynie na zwiększenie niekorzystnego wpływu na klimat. Natomiast usprawnienie całego systemu, poprzez większe zastosowanie technologii cyfrowych, pośrednio może wpłynąć na podniesienie poziomu usług systemu i w związku z tym na lepszą opiekę lekarską i kondycję pacjentów oraz z tym związaną lepszą adaptacją do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie wpłynie na wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie będzie miało większego wpływu na gospodarkę obiegu zamkniętego, w tym na zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling. Może mieć natomiast nieznaczny wpływ pośredni na ograniczenie ilości odpadów poprzez usprawnienie całego systemu opieki zdrowotnej.
Zapobieganie zanieczyszczeniu powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie będzie miało wpływu na zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby, ponieważ, z działaniami w tym zakresie nie będzie się wiązała żadna emisja zanieczyszczeń. Pośrednio, jednak, jak to szerzej wyjaśniono, przy ocenie oddziaływania na klimat, może występować dodatkowe zużycie energii. W związku z tym może występować dodatkowa, niewielka emisja zanieczyszczeń powietrza, rekompensowana korzyściami z usprawnienia systemu opieki medycznej.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej.

Ocena merytoryczna inwestycji D1.1.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4.2. Reforma D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

4.2.1. Ocena reformy D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

Numer reformy	D1.2.
Nazwa reformy	Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przeniesienie reformy D1.2 z części pożyczkowej do części grantowej. Zmiana numeracji mierników D1L-D2L na kolejne w części grantowej w komponencie D

Tabela 27. Lista kontrolna do oceny reformy D1.2.

D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Reforma ma, przede wszystkim charakter organizacyjny mający na celu poprawienie funkcjonowania służby zdrowia i jej doposażenie. Sama reforma zawierająca nie będzie miała wpływu na zwiększenie emisji gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma nie wpływa znacząco na zwiększenie niekorzystnych skutków zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie będzie wpływała na powiększenie zagrożeń zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Reforma nie wpłynie, zasadniczo na zwiększenie wytwarzania odpadów ani pogorszenie recyklingu. Natomiast ogólnie będzie wpływała, pośrednio pozytywnie np. poprzez uzyskanie oszczędności w zakresie zużycia materiałów i energii.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Reforma nie wpłynie na istotne zwiększenie poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Przewidziane, w ramach reformy działania nie będą wpływać bezpośrednio na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej oraz ekosystemów.

Ocena merytoryczna reformy D1.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4.2.2. Ocena inwestycji D1.2.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

Numer inwestycji	D1.2.1. – przeniesione do D1.1.1.
Nazwa inwestycji	Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Proponowane jest przeniesienie inwestycji z części pożyczkowej do części grantowej KPO (do inwestycji D1.1.1.) i zwiększenie budżetu do 300 mln EUR. Zmiana wartości wskaźników D4L-D5L Zmiana terminów wskaźnika D3L

Tabela 28. Lista kontrolna do oceny inwestycji D1.2.1.

D1.2.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Nie przewiduje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych. Obiekty modernizowane będą wpływać nawet na ich zmniejszenie poprzez zastosowanie nowych technologii ich ocieplania oraz ogrzewania i chłodzenia. Możliwe jest też zastosowanie OZE eliminując lub ograniczając zapotrzebowanie na energię.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie będzie wpływał na adaptację do zmian klimatu. Nowe obiekty, jak też rozbudowywane i modernizowane będą projektowane z zastosowaniem nowoczesnych standardów, uwzględniające ryzyka klimatyczne co wpłynie na komfort pacjentów. Poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań i spełnienie wymogów przepisów ich wpływ na zmiany klimatu będzie nieznaczny.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się, aby środek mógł zagrażać dobremu stanowi lub potencjałowi JCW powierzchniowych i podziemnych oraz dobremu stanowi środowiska morskiego. Obiekty nowe i rozbudowywane będą wykorzystywały nowoczesne technologie oszczędzające zużycie wód, a wody odprowadzane i ścieki, w niewielkiej skali będą musiały być poddane odpowiedniemu oczyszczaniu. Natomiast w przypadku modernizacji obiektów powinna nastąpić racjonalizacja gospodarki wodnej w ramach obiektu, a więc ograniczenia zużycia wody.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Środek nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów. Z nowych obiektów lub rozbudowanych może być więcej odpadów, w tym niebezpiecznych (medycznych), jednakże nie będą to ilości znaczące. W obiektach modernizowanych, natomiast może dojść do poprawy gospodarki odpadowej wykorzystane będą tylko materiały i surowce budowlane, których optymalne wykorzystanie powinno zapewnić ekoprojektowanie. Wobec powyższego środek nie przyczyni się do powstania poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska w aspekcie gospodarki obiegu zamkniętego.

D1.2.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, aby środek mógł doprowadzić do istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. We wszystkich obiektach budowanych, rozbudowywanych i modernizowanych będą zastosowane odpowiednie środki, aby ograniczyć emisje zanieczyszczeń powietrza (termoizolacja, niskoemisyjne źródła energii, OZE), do wód (racjonalna gospodarka wodna i odpowiednie oczyszczanie ścieków) ora zagospodarowanie wód opadowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Środek nie wpłynie znacząco na ochronę i odbudowę bioróżnorodności oraz ekosystemów. Obiekty modernizowane, na ogół, są zlokalizowane w obrębach miast i mają utrwalony wpływ na środowisko miejskie. Obiekty rozbudowywane mogą zająć dodatkowy teren i z tym może być związany dodatkowy wpływ na ekosystemy miejskie, ale nie powinien on być znaczący.

Ocena merytoryczna inwestycji D1.2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4.3. Reforma D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej

4.3.1. Ocena reformy D.2.1.

Numer reformy	D2.1.
Nazwa reformy	Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	D25G: Zmiana opisu kamienia milowego polegająca na poprawnym wskazaniu tytułu zawodowego, który będzie mógł uzyskać ratownik medyczny. D27G: Zmiana opisu kamienia milowego poprzez zamianę przepisów wprowadzanych reformą

Tabela 290. Lista kontrolna do oceny reformy D2.1.

D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Przewidziane działania będą miały, przede wszystkim, charakter organizacyjny i jako takie nie będą zasadniczo wpływały na zwiększenie emisji gazów cieplarnianych. Jedyne z planu rozwoju bazy dydaktycznej i klinicznej może wynikać potrzeba modernizacji, rozbudowy lub budowy obiektów dydaktycznych i klinicznych. Wynikać z tego może dodatkowa emisja gazów cieplarnianych, ale przy obecnych środkach technicznych może być zredukowana lub całkowicie wyeliminowana. Ogólnie reforma będzie miała, pośrednio, pozytywny wpływ na klimat, ze względu na podniesienie sprawności całego systemu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Przewidziane działania będą miały, przede wszystkim, charakter organizacyjny i jako takie nie będą zasadniczo wpływały na zwiększenie niekorzystnego oddziaływania klimatu. Mogą natomiast wpływać na uwzględnienie w nich adaptacji do tych zmian.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Przewidziane działania będą miały, przede wszystkim, charakter organizacyjny i jako takie nie będą zasadniczo wpływały na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wód lądowych i morskich. Z planu rozwoju bazy dydaktycznej i klinicznej może wynikać potrzeba modernizacji, rozbudowy lub budowy obiektów dydaktycznych i klinicznych. Wynikać z tego może dodatkowe zużycie wody i emisja ścieków, ale przy obecnych środkach technicznych istnieją możliwości zarówno ograniczenia zużycia wody jak i oczyszczania ścieków.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Przewidziane działania będą miały, przede wszystkim, charakter organizacyjny i jako takie nie będą zasadniczo wpływały na znaczące powiększenie ilości wytwarzanych odpadów. Niemniej wraz ze zwiększeniem liczebności kadry medycznej, jak też w wyniku realizacji planu rozwoju bazy dydaktycznej i klinicznej może nastąpić też zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów. Zwiększenie to powinno być ograniczone w wyniku zastosowania racjonalnej gospodarki odpadami. Pozytywne skutki powinno też mieć uwzględnienie we wszystkich reformach konieczności przejścia na gospodarkę obiegu zamkniętego
Zapobieganie zanieczyszczeniu powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Przewidziane działania będą miały, przede wszystkim, charakter organizacyjny i jako takie nie będą zasadniczo wpływały na zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby. Wpływ na emisję zanieczyszczeń powietrza i wód będzie podobny jak odpowiednio na emisję gazów cieplarnianych i zasoby wodne, co omówiono szerzej w poprzednich kolumnach.

D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Przewidziane działania będą miały, przede wszystkim, charakter organizacyjny i jako takie nie będą wpływały na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej oraz ekosystemów. Jedyny wpływ, jaki mógłby być wynikiem realizacji reformy wystąpiłby przy zajęciu terenu przez obiekty dydaktyczne i kliniczne, nowe i rozbudowywane, ale będą to obiekty o stosunkowo niewielkiej powierzchni i głównie zlokalizowane przeważnie na terenach zabudowanych, więc ich oddziaływanie powinno być ograniczone.

Ocena merytoryczna reformy D2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

4.3.2. Ocena inwestycji D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Numer inwestycji	D3.1.1
Nazwa inwestycji	Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	D35G: Zmiana opisu miernika. D36G: Zmiana nazwy, opisu wskaźnika Liczba dofinansowanych projektów dla jednostek naukowych i przedsiębiorców z sektora biomedycznego i zmiana opisu miernika oraz zmniejszenie wartości z 80 na 50. D37G: Zmiana nazwy, opisu i zmniejszenie wartości wskaźnika Liczba utworzonych Centrów Wsparcia Badań Klinicznych - zmiana zakresu miernika i opisu miernika polegająca na znaczącym ograniczeniu liczby planowanych do utworzenia nowych CWBK na rzecz utworzenia części CWBK na bazie istniejących - z 33 nowych CWBK na 33 CWBK (w tym 10 nowych oraz 23 na bazie istniejących).

Tabela 30. Lista kontrolna do oceny inwestycji D3.1.1.

D3.1.1. Kompleksowy rozwój badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Planowana modernizacja i budowa infrastruktury CWBK uwzględnić będzie na etapie projektowania analizę zmniejszenia niekorzystnego oddziaływania klimatu i uwzględnić odpowiednie rozwiązania adaptacyjne.

D3.1.1. Kompleksowy rozwój badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	W obiektach CWBK przewiduje się niewielkie wykorzystanie wód i wynikający z tego zrzut ścieków nie będzie miał znaczenia. Działania dotyczyć będą badań naukowych w zakresie medycyny i nauk o zdrowiu i jako takie nie będą miały zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania dotyczyć będą badań naukowych w zakresie medycyny oraz nauk o zdrowiu i jako takie nie będą miały zasadniczego wpływu na emisję zanieczyszczeń do powietrza wody i gleby. Niemniej, w czasie badań powstawać mogą niewielkie ilości emitowanych zanieczyszczeń, ale będą to zanieczyszczenia znikome.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Prowadzone modernizacje budynków CWBK dotyczyć będzie istniejących obiektów co nie będzie wpływać istotnie na cele ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Nowe obiekty na ogół, są zlokalizowane w obrębach miast i mają utrwalony wpływ na środowisko miejskie. Obiekty rozbudowywane i nowe mogą zająć dodatkowy teren i z tym może być związany dodatkowy wpływ na ekosystemy miejskie, ale nie powinien on być znaczący. Działania w ramach badań naukowych w zakresie medycyny oraz nauk o zdrowiu nie będą miały zasadniczego wpływu na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej oraz ekosystemów. Założyć przy tym trzeba, że zastosowane zostaną odpowiednie środki zabezpieczające przed uwolnieniem do środowiska żadnych gatunków, bakterii i wirusów.

Tabela 31. Ocena merytoryczna inwestycji D3.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

D3.1.1. Kompleksowy rozwój badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Planowane modernizacja wraz z rozbudową budynku Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego oraz rozwój i modernizacja istniejących Centrów Wsparcia Badań Klinicznych przyczyni się do nieznacznego wzrostu emisji gazów cieplarnianych. Budynek będą spełniały standardy efektywności energetycznej budynków dla budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Niewielkie dodatkowe emisje tych gazów powstałe przy prowadzonych pracach i badaniach nie będą miały znaczenia. Działania dotyczyć będą badań naukowych w zakresie medycyny i nauk o zdrowiu i jako takie nie będą miały zasadniczego wpływu na emisję gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i		

D3.1.1. Kompleksowy rozwój badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	W trakcie prowadzonych prac budowlanych i modernizacyjnych, rozbiórkowych zapewnić należy hierarchię postępowania z odpadami w szczególności odpady budowlane i rozbiórkowe poddane powinny być recyklingowi. Działania dotyczące prowadzonych badań naukowych w zakresie medycyny oraz nauk o zdrowiu nie będą miały zasadniczego wpływu na gospodarkę odpadami.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

5. Komponent E – Zielona inteligentna mobilność

5.1. Reforma E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska

5.1.1. Ocena reformy E1.1.

Numer reformy	E1.1
Nazwa reformy	Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmiana kamienia milowego E4G: Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego podatek od posiadania pojazdów związanych z emisjami zgodne z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Przesunięcie terminu realizacji i modyfikacja opisu kamienia milowego E1G.

Tabela 32. Lista kontrolna do oceny reformy E1.1.

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę jego bezpośrednie jak i pośrednie skutki. Przewiduje się, że zamawiane w drodze zamówień publicznych ekologicznie czyste pojazdy będą wyposażone w klimatyzację, a w ramach opracowań takich jak Plany Zrównoważonej Mobilności (SUMP) i Miejskie Plany Adaptacji (MPA) będą uwzględniane zagadnienia związane z adaptacją do zmian klimatu, zarówno samej infrastruktury transportowej, jak i usług transportowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami ze względu na charakter zaplanowanych w ramach niej działań, które nie będą prowadziły do wprowadzenia zmian w stanie wód i ekosystemów od nich zależnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Reforma nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Wprowadzenia podatku od posiadania pojazdów związanych z emisjami zgodne z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz planowane w ramach reformy inwestycje, związane z wymianą taboru, czy wsparciem przedsięwzięć inwestycyjnych przedsiębiorstw, związanych z rozwojem w Polsce przemysłu dla rozwiązań nisko- i zeroemisyjnych, nie wpłyną bezpośrednio na zachowanie bioróżnorodności oraz cele ochrony w obszarach chronionych, w tym także w sieci obszarów chronionych Natura 2000, miejsc światowego dziedzictwa UNESCO. Można wskazać natomiast niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczeniem emisji hałasu oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.

Tabela 33. Ocena merytoryczna reformy E1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Reforma ma charakter regulacyjny. Stwarza ramy prawne dla wdrażania nowoczesnych, zero- i niskoemisyjnych rozwiązań w sektorze transportu drogowego i zbiorowego.

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		<p>Utworzony zostanie nowy instrument finansowy dla wsparcia zakupu, leasingu oraz wynajmu pojazdów zeroemisyjnych, nowych i używanych, dla osób fizycznych. Program wsparcia dedykowany osobom fizycznym, którego celem będzie wsparcie w zakupie/leasingu/wynajmie samochodów osobowych zeroemisyjnych (kategoria M1), nowych i używanych oraz pojazdów kategorii L1e-L7e, nowych i używanych.</p> <p>Reforma przewiduje w ramach nowelizacji ustawy o elektromobilności podwyższone wymagane poziomy ekologicznie czystych pojazdów w zamówieniach publicznych (wdrożenie dyrektywy CVD); wprowadzenie obowiązkowych stref czystego transportu w miastach o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., gdzie występują przekroczenia norm jakości powietrza; wprowadzenie ustawowego obowiązku nakazującego miastom wymianę autobusów na elektryczne i wodorowe; wprowadzenie przepisów usprawniających instalację ładowania pojazdów w budynkach mieszkalnych, a także zmiany w sposobie amortyzacji pojazdów elektrycznych. W ramach nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym: promowanie opracowania SUMP przez gminy co będzie w sposób pośredni przyczynić się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z sektora transportu i jego transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Podobny charakter, jeśli chodzi o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, będą miały planowane w ramach reformy inne inwestycje. Między innymi obowiązek od 2026r. zakupu przez operatorów oraz organizatorów publicznego transportu zbiorowego w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców autobusów zeroemisyjnych (elektrycznych i wodorowych) w ilości 90 % nabywanych autobusów. Dodatkowo od 2026 r. wprowadzony zostanie obowiązek zawierania umów na świadczenie usługi transportu publicznego jedynie z podmiotami, które posiadają w swojej flocie tego rodzaju autobusy.</p>
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejdźcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego	X	<p>Reforma nie doprowadzi pośrednio do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów.</p> <p>Możliwość zakupu samochodów osobowych zeroemisyjnych (kategoria M1) używanych oraz pojazdów kategorii L1e-L7e, używanych wspiera cele środka.</p> <p>Dla zużytych baterii litowo-jonowych pochodzących z autobusów elektrycznych przewiduje się stosowanie nowoczesnych systemów recyklingu, regeneracji oraz ponownego użycia zarówno całych urządzeń jak i odzyskanych części/podzespołów.</p>

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
<p>korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?</p>		<p>Reforma nie doprowadzi pośrednio do nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. Obecnie postępowanie ze zużytymi bateriami z autobusów elektrycznych objęte jest ogólnymi przepisami o odpadach, zawartymi w Dyrektywie Ramowej o Odpadach oraz w Dyrektywie w sprawie Baterii i Akumulatorów oraz Zużytych Baterii i Akumulatorów a także regulacjami które zapewniają że baterie są objęte rozszerzoną odpowiedzialnością producenta (ROP). Tym samym korzystanie z nowych zasobów pierwiastków metalicznych (lit, kobalt, nikiel) stosowanych w bateriach litowo-jonowych będzie ograniczone do minimum. W kraju planowana jest również budowa pierwszego w UE zakładu recyklingu baterii z pojazdów elektrycznych. Produkcja i wykorzystanie recyklingowanych baterii i metali może prowadzić do oszczędności węgla nawet na poziomie ok. 98% w porównaniu z ich pierwotnymi odpowiednikami. Przyczynia się tym samym do efektywnego wykorzystania ograniczonych zasobów naturalnych.</p> <p>Reforma, mając na uwadze powyższe, wpisuje się pośrednio w model gospodarki obiegu zamkniętego. Sposoby ponownego użycia zużytych baterii obejmują głównie tzw. domowe banki energii przeznaczone do magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim energii uzyskanej z paneli fotowoltaicznych, ewentualnie z niewielkich elektrowni wiatrowych.</p>
<p>Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?</p>	X	<p>Wprowadzony zostanie podatek od posiadania pojazdów spalinowych. Dochód z tego podatku zostanie przeznaczony na ograniczenie negatywnych efektów zewnętrznych transportu i rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich.</p> <p>Reforma nie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby.</p> <p>Ograniczenie możliwości wykorzystania pojazdów wyposażonych w silniki spalinowe w miastach (poprzez tworzenie stref czystego transportu), przy jednoczesnym rozwoju zero- i niskoemisyjnego transportu zbiorowego oraz zrównoważonej mobilności miejskiej przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza (m.in. pyłów (PM), tlenków azotu (NOx), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)), a także do ograniczenia emisji hałasu.</p> <p>Zmniejszeniu ulegnie również oddziaływanie na wody i gleby w związku ze zmniejszonym udziałem w sptywach opadowych i roztopowych zanieczyszczeń pochodzących ze spalin, ścierania się opon, hamulców, nawierzchni.</p> <p>Planowane w ramach reformy inwestycje związane z wymianą autobusów na niskoemisyjne (hybrydowe oraz EURO VI) w transporcie zbiorowym będą co prawda przyczyniać się do emisji zanieczyszczeń do powietrza (tlenków azotu (NOx), pyłów (PM), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)), ale środek ten nie doprowadzi do znacznych emisji. Norma EURO VI jest obecnie najbardziej rygorystyczną normą emisji spalin z pojazdów wyposażonych w silniki spalinowe.</p> <p>Ponadto zakłada się wykorzystanie autobusów spełniających normę emisji spalin EURO VI oraz hybrydowych jedynie na obszarach pozamiejskich, gdzie na obecnym etapie występuje problem z dostępem do infrastruktury ładowania.</p>

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
<p>Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:</p> <p>(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub</p> <p>(ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?</p>		

5.1.2. Ocena inwestycji E1.1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska

Numer inwestycji	E1.1.1
Nazwa inwestycji	Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Utworzenie instrumentu finansowego dla wsparcia zakupu, leasingu oraz wynajmu pojazdów zeroemisyjnych, nowych i używanych, dla osób fizycznych.

Tabela 34. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.1.

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Utworzenie instrumentu finansowego dla wsparcia zakupu, leasingu oraz wynajmu pojazdów zeroemisyjnych, nowych i używanych, dla osób fizycznych przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zwiększenia alternatywy dla pojazdów zeroemisyjnych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Pośrednio środek będzie przyczyniał się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, co jest szczególnie istotne w przypadku obszarów miejskich, poprzez wsparcie inwestycji w zakresie produkcji zeroemisyjnych paliw, a także inwestycji w produkcję samochodów elektrycznych,

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
			które nie emitują spalin, przy jednoczesnym założeniu korzystania ze zrównoważonego krajowego mixu energetycznego.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Utworzenie funduszu dla wsparcia zakupu, leasingu oraz wynajmu pojazdów zeroemisyjnych, nowych i używanych, dla osób fizycznych nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Można wskazać natomiast niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczeniem emisji hałasu oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.

Tabela 35. Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Inwestycja nie doprowadzi pośrednio do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów. Program, dzięki proponowanemu wsparciu, powoli aby osoby, które rozważają nabycie/leasing/wynajem pojazdu wybrały używane pojazdy elektryczne. Planuje się wprowadzenie limitów cenowych pojazdów, tak aby wsparcie nie było kierowane na wsparcie pojazdów luksusowych oraz wykluczenie pojazdów które już były wspierane w ramach funkcjonujących programów wsparcia (uniknięcie dwukrotnego wsparcia tego samego pojazdu). Przy maksymalnym rozważanym poziomie wsparcia tj. 40 tys. złotych przy zakładanym budżecie 200 mln EURO możliwe będzie wsparcie ok. 20 tys. pojazdów. Dla zużytych baterii litowo-jonowych pochodzących z autobusów elektrycznych przewiduje się stosowanie nowoczesnych systemów recyklingu, regeneracji oraz

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		<p>ponownego użycia zarówno całych urządzeń jak i odzyskanych części/podzespołów.</p> <p>Reforma nie doprowadzi pośrednio do nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. Obecnie postępowanie ze zużytymi bateriami z autobusów elektrycznych objęte jest ogólnymi przepisami o odpadach, zawartymi w Dyrektywie Ramowej o Odpadach oraz w Dyrektywie w sprawie Baterii i Akumulatorów oraz Zużytych Baterii i Akumulatorów a także regulacjami które zapewniają że baterie są objęte rozszerzoną odpowiedzialnością producenta (ROP). Tym samym korzystanie z nowych zasobów pierwiastków metalicznych (lit, kobalt, nikiel) stosowanych w bateriach litowo-jonowych będzie ograniczone do minimum. W kraju planowana jest również budowa pierwszego w UE zakładu recyklingu baterii z pojazdów elektrycznych. Produkcja i wykorzystanie recyklingowanych baterii i metali może prowadzić do oszczędności węgla nawet na poziomie ok. 98% w porównaniu z ich pierwotnymi odpowiednikami. Przyczynia się tym samym do efektywnego wykorzystania ograniczonych zasobów naturalnych.</p> <p>Reforma, mając na uwadze powyższe, wpisuje się pośrednio w model gospodarki obiegu zamkniętego. Sposoby ponownego użycia zużytych baterii obejmują głównie tzw. domowe banki energii przeznaczone do magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim energii uzyskanej z paneli fotowoltaicznych, ewentualnie z niewielkich elektrowni wiatrowych.</p>
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

5.2. Reforma E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska (część pożyczkowa)

5.2.1. Ocena reformy E1.1.

Numer reformy	E1.1.
Nazwa reformy	Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji i modyfikacja opisu kamienia milowego E1G i usunięcie kamienia milowego E4G

Tabela 36. Lista kontrolna do oceny reformy E1.1.

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę jego bezpośrednie jak i pośrednie skutki. Przewiduje się, że zamawiane w drodze zamówień publicznych ekologicznie czyste pojazdy będą wyposażone w klimatyzację, a w ramach opracowań takich jak Plany Zrównoważonej Mobilności (SUMP) i Miejskie Plany Adaptacji (MPA) będą uwzględniane zagadnienia związane z adaptacją do zmian klimatu, zarówno samej infrastruktury transportowej, jak i usług transportowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami ze względu na charakter zaplanowanych w ramach niej działań, które nie będą prowadziły do wprowadzenia zmian w stanie wód i ekosystemów od nich zależnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Reforma nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Planowane w ramach niej inwestycje, związane z wymianą taboru, czy wsparciem przedsięwzięć inwestycyjnych przedsiębiorstw, związanych z rozwojem w Polsce przemysłu dla rozwiązań nisko- i zeroemisyjnych, nie wpłyną bezpośrednio na zachowanie bioróżnorodności oraz cele ochrony w obszarach chronionych, w tym także w sieci obszarów chronionych Natura 2000, miejsc światowego dziedzictwa UNESCO. Można wskazać natomiast niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczeniem emisji hałasu oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.

Tabela 37. Ocena merytoryczna reformy E1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Reforma ma charakter regulacyjny. Stwarza ramy prawne dla wdrażania nowoczesnych, zero- i niskoemisyjnych rozwiązań w sektorze transportu drogowego i zbiorowego. Reforma przewiduje w ramach nowelizacji ustawy o elektromobilności podwyższone wymagane poziomy ekologicznie czystych pojazdów w zamówieniach publicznych (wdrożenie dyrektywy CVD); wprowadzenie obowiązkowych

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		stref czystego transportu w miastach o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., gdzie występują przekroczenia norm jakości powietrza; wprowadzenie ustawowego obowiązku nakazującego miastom wymianę autobusów na elektryczne i wodorowe; wprowadzenie przepisów usprawniających instalację ładowania pojazdów w budynkach mieszkalnych, a także zmiany w sposobie amortyzacji pojazdów elektrycznych. W ramach nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym: promowanie opracowania SUMP przez gminy co będzie w sposób pośredni przyczyniać się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z sektora transportu i jego transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Podobny charakter, jeśli chodzi o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, będą miały planowane w ramach reformy inne inwestycje. Między innymi obowiązek od 2026r. zakupu przez operatorów oraz organizatorów publicznego transportu zbiorowego w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców autobusów zeroemisyjnych (elektrycznych i wodorowych) w ilości 90 % nabywanych autobusów. Dodatkowo od 2026 r. wprowadzony zostanie obowiązek zawierania umów na świadczenie usługi transportu publicznego jedynie z podmiotami, które posiadają w swojej flocie tego rodzaju autobusy.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Reforma nie doprowadzi pośrednio do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów. Dla zużytych baterii litowo-jonowych pochodzących z autobusów elektrycznych przewiduje się stosowanie nowoczesnych systemów recyklingu, regeneracji oraz ponownego użycia zarówno całych urządzeń jak i odzyskanych części/podzespołów. Reforma nie doprowadzi pośrednio do nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. Obecnie postępowanie ze zużytymi bateriami z autobusów elektrycznych objęte jest ogólnymi przepisami o odpadach, zawartymi w Dyrektywie Ramowej o Odpadach oraz w Dyrektywie w sprawie Baterii i Akumulatorów oraz Zużytych Baterii i Akumulatorów a także regulacjami które zapewniają że baterie są objęte rozszerzoną odpowiedzialnością producenta (ROP). Tym samym korzystanie z nowych zasobów pierwiastków metalicznych (lit, kobalt, nikiel) stosowanych w bateriach litowo-jonowych będzie ograniczone do minimum. W kraju planowana jest również budowa pierwszego w UE zakładu recyklingu baterii z pojazdów elektrycznych. Produkcja i wykorzystanie recyklingowanych baterii i metali może prowadzić do oszczędności węgla nawet na poziomie ok. 98% w porównaniu z ich pierwotnymi odpowiednikami.

E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		Przyczynia się tym samym do efektywnego wykorzystania ograniczonych zasobów naturalnych. Reforma, mając na uwadze powyższe, wpisuje się pośrednio w model gospodarki obiegu zamkniętego. Sposoby ponownego użycia zużytych baterii obejmują głównie tzw. domowe banki energii przeznaczone do magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim energii uzyskanej z paneli fotowoltaicznych, ewentualnie z niewielkich elektrowni wiatrowych.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Reforma nie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Ograniczenie możliwości wykorzystania pojazdów wyposażonych w silniki spalinowe w miastach (poprzez tworzenie stref czystego transportu), przy jednoczesnym rozwoju zero- i niskoemisyjnego transportu zbiorowego oraz zrównoważonej mobilności miejskiej przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza (m.in. pyłów (PM), tlenków azotu (NOx), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)), a także do ograniczenia emisji hałasu. Zmniejszeniu ulegnie również oddziaływanie na wody i gleby w związku ze zmniejszonym udziałem w spływach opadowych i roztopowych zanieczyszczeń pochodzących ze spalin, ścierania się opon, hamulców, nawierzchni. Planowane w ramach reformy inwestycje związane z wymianą autobusów na niskoemisyjne (hybrydowe oraz EURO VI) w transporcie zbiorowym będą co prawda przyczyniać się do emisji zanieczyszczeń do powietrza (tlenków azotu (NOx), pyłów (PM), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)), ale środek ten nie doprowadzi do znacznych emisji. Norma EURO VI jest obecnie najbardziej rygorystyczną normą emisji spalin z pojazdów wyposażonych w silniki spalinowe. Ponadto zakłada się wykorzystanie autobusów spełniających normę emisji spalin EURO VI oraz hybrydowych jedynie na obszarach pozamiejskich, gdzie na obecnym etapie występuje problem z dostępem do infrastruktury ładowania.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

5.2.2. Ocena inwestycji E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej

Numer inwestycji	E1.1.1
Nazwa inwestycji	Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przeniesienie inwestycji do części pożyczkowej KPO oraz zmiana kamienia milowego E9G oraz wskaźników E10G, E11G, E12G przypisanych do inwestycji. Przesunięcie terminu realizacji inwestycji oraz wskaźników E9G, E10G i E12G.

Tabela 38. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.1.

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	<p>W ramach inwestycji wspierane będą przedsięwzięcia, które przyczyniają się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zwiększają alternatywy dla rozwiązań nisko- i zeroemisyjnych (z wyłączeniem sprężonego gazu ziemnego i skroplonego gazu ziemnego), przede wszystkim w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Odnawialnych źródeł energii, ✓ Magazynowania energii, ✓ Mobilności, zrównoważonego transportu. <p>Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w ramach Instrumentu – Fundusz „Przemysł dla transformacji” – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji oraz poprawy dostępu do finansowania przemysłu w sektorach energii i transportu.</p> <p>Celem Funduszu jest przyczynienie się do zwiększenia mocy produkcyjnej w zakresie nowych pojazdów zeroemisyjnych oraz infrastruktury na potrzeby rozwoju elektromobilności, a także instalacji przemysłowych oraz innowacyjnych rozwiązań nastawionych na produkcję i magazynowanie zeroemisyjnej energii poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie budowy, rozbudowy lub zmiany technologii linii do produkcji pojazdów zeroemisyjnych (samochodów, autobusów, ciężarówek, lokomotyw, tramwajów, motorów, skuterów, rowerów lub innych pojazdów); oraz urządzeń do ich produkcji i eksploatacji (finansowanie budowy, rozbudowy lub zmiany technologii linii produkcyjnych lub produkcji m.in.: akumulatorów do pojazdów elektrycznych, gniazd ładowania pojazdów elektrycznych, układów hamulcowych, układów kierowniczych, układów elektrycznych, oprogramowania do urządzeń, oprogramowania do zarządzania w pojazdach zeroemisyjnych); • finansowanie instalacji przemysłowych oraz innowacyjnych rozwiązań nastawionych na produkcję zeroemisyjnych źródeł energii (np. OZE) i urządzeń do magazynowania energii oraz części dla tych instalacji (m.in. do: produkcji instalacji fotowoltaicznych, produkcji instalacji wiatrowych na lądzie i morzu, produkcji instalacji wodorowych, produkcji instalacji do biogazu, produkcji instalacji do biopaliw z OZE, produkcji pomp ciepła, produkcji urządzeń do magazynowania energii oraz produkcję stacji transformatorowych, produkcję akcesoriów elektrycznych do instalacji OZE, produkcję falowników, produkcję liczników i inteligentnych liczników, produkcję przewodów i kabli elektrycznych);

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
			<ul style="list-style-type: none"> finansowanie rozwiązań technologicznych służących gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu oraz finansowanie wdrożeń innowacji, wdrożeń technologii z zakresu zrównoważonej mobilności lub energii, które wpłyną na zmniejszenie emisyjności produkcji lub ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych w procesach produkcyjnych, w tym: wdrożenie rozwiązań opartych o pompy ciepła, magazyny energii, ładowarki do pojazdów nisko- i zeroemisyjnych i innych instalacji przyczyniających się do obniżenia śladu węglowego lub adaptacji do zmian klimatu w przedsiębiorstwach. <p>Planowane działania wspierają cel ograniczania emisji gazów cieplarnianych.</p>
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Dla przedsięwzięć wspieranych w ramach środka przewiduje się ich weryfikację pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem konieczności przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko (OOS), zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, tak aby na etapie planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji były one optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowały zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody. Nie są to przedsięwzięcia wodochłonne ani generujące powstawanie znacznych ilości ścieków.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. We wszystkich instalacjach budowanych, rozbudowywanych i modernizowanych będą zastosowane odpowiednie środki, aby ograniczyć emisje zanieczyszczeń do powietrza (wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, niskoemisyjne ogrzewanie), wód (racjonalna gospodarka wodna i ew. oczyszczanie ścieków) i (odpowiednia gospodarka wodami opadowymi) gleby. Pośrednio środek

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
			będzie przyczyniał się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, co jest szczególnie istotne w przypadku obszarów miejskich, poprzez wsparcie inwestycji w zakresie produkcji zeroemisyjnych paliw, a także inwestycji w produkcję samochodów elektrycznych, które nie emitują spalin, przy jednoczesnym założeniu korzystania ze zrównoważonego krajowego mixu energetycznego.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 39. Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Środek nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów, jednakże w ramach budowy nowych lub rozbudowy istniejących instalacji może powstawać więcej odpadów nie będą to ilości znaczące. Środek nie doprowadzi do nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. Do budowy instalacji zastosowane będą tylko materiały i surowce, których optymalne wykorzystanie powinno zapewnić ekoprojektowanie i możliwość wykorzystania po zużyciu jako surowców wtórnych. Na etapie produkcji będzie to zoptymalizowane zarządzanie zapasami i przepływami materiałów oraz energii. Wobec powyższego środek nie przyczyni się do powstania poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska w aspekcie gospodarki obiegu zamkniętego.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		

E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		W ramach kryteriów programów Funduszu w szczególności badana będzie zgodność wspieranych inwestycji z art. 6 ust. 3 i art. 12 dyrektywy siedliskowej, oraz art. 5 dyrektywy ptasiej. W razie identyfikacji przedsięwzięcia podlegającego procedurze oceny oddziaływania na środowisko niezbędne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

5.2.3. Ocena inwestycji E1.1.2 Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)

Numer inwestycji	E1.1.2.
Nazwa inwestycji	Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu inwestycji oraz wskaźnika E14G

Tabela 40. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.2. (autobusy)

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
			alternatywne w całkowitej liczbie pojazdów objętych zamówieniami), zgodnie z zapisami dyrektywy 2009/33/WE, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych dyrektywą 2019/1161.
<ul style="list-style-type: none"> • Inwestycje związane z wymianą autobusów na niskoemisyjne (hybrydowe oraz EURO VI) 	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. W ocenie oddziaływania na środowisko Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych, przeprowadzonej zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, zwrócono uwagę, że przy projektowaniu infrastruktury ładowania pojazdów powinno się uwzględniać jej odporność na skutki zmian klimatu. Wymiana taboru na nowoczesny będzie uwzględniać wyposażenie go w urządzenia klimatyzacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody. Zużycie wody związane z utrzymaniem zero- i niskoemisyjnego taboru autobusowego (mycie pojazdów) należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym cyklu życia, ze względu na swój charakter. Działalność przewidziana w ramach środka przyczyni się do osiągnięcia korzyści środowiskowych w postaci zmniejszonej emisji zanieczyszczeń do powietrza (m.in. pyłów (PM), tlenków azotu (NOx), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)) oraz zmniejszonej emisji hałasu. Emisje zanieczyszczeń do wody i gleby identyfikuje się jako pomijalnie małe, z uwagi na wskazane powyżej ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, które będzie wiązać się ze zmniejszonym udziałem w spływach opadowych i roztopowych zanieczyszczeń pochodzących ze spalin.

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)				
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”		tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
	<ul style="list-style-type: none"> • Inwestycje związane z wymianą autobusów na niskoemisyjne (hybrydowe oraz EURO VI) 	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów			X	Działalność wspierana w ramach środka ma pomijalnie mały przewidywalny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Można wskazać natomiast niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczeniem emisji hałasu oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb, co wyjaśniono w zakresie celu dot. zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby.

Tabela 41. Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.2. (autobusy) pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	(Tylko w odniesieniu do inwestycji związanych z wymianą autobusów na niskoemisyjne – hybrydowe oraz EURO VI) Inwestycje związane z wymianą autobusów na niskoemisyjne (hybrydowe oraz EURO VI) w transporcie zbiorowym będą przyczyniać się do emisji gazów cieplarnianych, ale środek ten nie doprowadzi do znacznych emisji. Zakłada się wykorzystanie autobusów spełniających normę emisji spalin EURO VI oraz hybrydowych jedynie na obszarach pozamiejskich, gdzie na obecnym etapie występuje problem z dostępem do infrastruktury ładowania. Nowoczesne autobusy hybrydowe to pojazdy zasilane elektrycznie do osiągnięcia prędkości 50 km/h oraz podczas postoju autobusu na przystanku. Poza tymi przypadkami autobus napędzany jest przez silnik diesla, spełniający normy emisji spalin EURO VI. Zużycie paliwa i emisja CO ₂ jest na poziomie do 40% niższym w porównaniu do autobusów wyposażonych w silnik diesla.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
<p>Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:</p> <p>(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub</p> <p>(ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub</p> <p>(iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?</p>	X	<p>Środek nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów. Dla zużytych baterii litowo-jonowych pochodzących z autobusów elektrycznych przewiduje się stosowanie nowoczesnych systemów recyklingu, regeneracji oraz ponownego użycia zarówno całych urządzeń jak i odzyskanych części/podzespołów. Środek nie doprowadzi do nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. Obecnie postępowanie ze zużytymi bateriami z autobusów elektrycznych objęte jest ogólnymi przepisami o odpadach, zawartymi w Dyrektywie Ramowej o Odpadach oraz w Dyrektywie w sprawie Baterii i Akumulatorów oraz Zużytych Baterii i Akumulatorów a także regulacjami o rozszerzonej odpowiedzialnością producenta (ROP) baterii. Tym samym korzystanie z nowych zasobów pierwiastków metalicznych (lit, kobalt, nikiel) stosowanych w bateriach litowo-jonowych będzie ograniczone do minimum. W kraju planowana jest również budowa pierwszego w UE zakładu recyklingu baterii z pojazdów elektrycznych. Produkcja i wykorzystanie recyklingowanych baterii i metali może prowadzić do oszczędności węgla nawet o ok. 98% w porównaniu z ich pierwotnymi odpowiednikami. Przyczynia się tym samym do efektywnego wykorzystania ograniczonych zasobów naturalnych.</p> <p>Produkcja i eksploatacja baterii do autobusów elektrycznych, mając na uwadze powyższe, wpisuje się w model gospodarki obiegu zamkniętego. Sposoby ponownego użycia zużytych baterii obejmują głównie tzw. domowe banki energii przeznaczone do magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim energii uzyskanej z paneli fotowoltaicznych, ewentualnie z niewielkich elektrowni wiatrowych.</p>
<p>Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?</p>	X	<p>(Tylko w odniesieniu do inwestycji związanych z wymianą autobusów na niskoemisyjne – hybrydowe oraz EURO VI)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwestycje związane z wymianą autobusów na niskoemisyjne (hybrydowe oraz EURO VI) w transporcie zbiorowym będą przyczyniać się do emisji zanieczyszczeń do powietrza (tlenków azotu (NOx), pyłów (PM), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)), ale środek ten nie doprowadzi do znacznych emisji. Norma EURO VI jest obecnie najbardziej rygorystyczną normą emisji spalin z pojazdów wyposażonych w silniki spalinowe. <p>Ponadto zakłada się wykorzystanie autobusów spełniających normę emisji spalin EURO VI oraz hybrydowych jedynie na obszarach pozamiejskich, gdzie na obecnym etapie występuje problem z dostępem do infrastruktury ładowania. W autobusach hybrydowych emisja zanieczyszczeń do powietrza, z uwagi na ich zasilanie elektryczne do osiągnięcia prędkości 50 km/h oraz podczas postoju autobusu na przystanku, będzie mniejsza o ok. 40% w stosunku do tradycyjnego autobusu, spełniającego normę emisji spalin EURO VI.</p>
<p>Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:</p> <p>(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub</p>		

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
(ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

5.3. Reforma E1.2. Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie (część pożyczkowa)

5.3.1. Ocena reformy E1.2.

Numer reformy	E1.2.
Nazwa reformy	Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamieni milowych E1L i E2L

Tabela 42. Lista kontrolna do oceny reformy E2.1.

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 43. Ocena merytoryczna reformy E2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Reforma ma charakter regulacyjny i organizacyjny. Stwarza ramy prawne dla zwiększenia roli sektora kolejowego w systemie transportowym poprzez wzrost jego udziału w przewozach. Sama reforma przewidująca: redukcję obciążeń kosztowych w transporcie kolejowym wynikających z opłat za dostęp do infrastruktury, ponoszonej przez przewoźników kolejowych; wyrównanie konkurencji międzygałęziowej

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		<p>między transportem drogowym a kolejowym poprzez odpowiedni system opłat za korzystanie z dróg; kształtowanie stawek opłat zgodnie z zasadą „zanieczyszczający/użytkownik płaci” oraz docelowo uwzględnienie w opłatach standardów emisji CO₂, wsparcie rozwoju transportu intermodalnego poprzez wzmocnienie koordynacji działań interwencyjnych i prorozwojowych; skrócenie okresów przejściowych dla wybranych przepisów wspólnotowych dot. praw pasażerów, odnoszących się do standardu taboru kolejowego; będzie w sposób pośredni przyczyniać się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Podobny charakter będą miały przewidziane do realizacji w ramach niej inwestycje, aczkolwiek niektóre z nich mogą powodować emisje gazów cieplarnianych jak np. budowa, rozbudowa i modernizacja terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych, jednak emisje te nie będą znaczne, z uwagi na planowane działania ograniczające je.</p>
<p>Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?</p>	X	<p>Reforma nie doprowadzi do zwiększenia niekorzystnego wpływu obecnego i przewidywanego przyszłego klimatu na projektowane w ramach niej działania. Wszystkie planowane, w ramach reformy, do realizacji inwestycje, w tym opracowanie dokumentacji przedprojektowej oraz projektowej w związku z przedsięwzięciem polegającym na utworzeniu nowych połączeń z planowanym Węzłem Centralny Port Komunikacyjny (CPK), będą uwzględniały środki zapewniające odporność na zmiany klimatu. Skrócenie okresów przejściowych dla wybranych przepisów wspólnotowych dot. praw pasażerów, odnoszących się do standardu taboru kolejowego powinno przyczynić się do poprawy standardu podróżowania, również w kontekście adaptacji do zmian klimatu, poprzez wyposażenie pociągów w systemy klimatyzacji.</p>
<p>Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał:</p> <p>(i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub</p> <p>(ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?</p>	X	<p>Reforma nie będzie zagrażała dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu JCW, w tym wód powierzchniowych i gruntowych lub dobremu stanowi środowiska wód morskich, ponieważ przewidziane w ramach niej inwestycje dotyczą budowy terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych, a nie morskich. Niezależnie od tego, w odniesieniu do wszystkich planowanych w ramach niej inwestycji przewiduje się każdorazowo ich weryfikację pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE.</p>
<p>Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:</p> <p>(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub</p> <p>(ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub</p>	X	<p>Reforma nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów, jak również do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. W zakresie planowanych w ramach niej inwestycji mogą powstawać odpady, ale nie będą to ilości znaczące. Ponadto przewiduje się efektywne korzystanie z zasobów naturalnych poprzez ich ponowne wykorzystanie. Biorąc pod uwagę powyższe, reforma nie spowoduje szkód dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym.</p>

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
(iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Reforma nie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Poprzez stworzenie ram prawnych i organizacyjnych dla zwiększenia udziału sektora kolejowego w przewozach pasażerskich i towarowych pośrednio będzie przyczyniać się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, biorąc pod uwagę, że transport drogowy jest bardziej emisyjny niż kolejowy. Planowane do realizacji w ramach reformy inwestycje mogą przyczyniać się do emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu np. budowa i rozbudowa terminali intermodalnych, jednak nie będą to długotrwałe a tylko chwilowe i nieznaczące wielkości emisji, z uwagi na projektowanie działania ograniczające tego rodzaju oddziaływanie.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Nie przewiduje się, aby reforma była w znacznym stopniu szkodliwa dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym szczególnie chronionych. Dla przewidzianych w ramach niej do realizacji inwestycji, w zakresie modernizacji istniejącej infrastruktury kolejowej, przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, która wykazała nieznaczny przewidywalny jej wpływ na ochronę obszarów chronionych. System ocen oddziaływania na środowisko w Polsce, zobowiązuje inwestorów do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, które mogą na nie znacząco oddziaływać. Ocena taka pozwala na precyzyjne wskazanie oddziaływań, jak również, jeśli zachodzi taka potrzeba, określenie wariantów alternatywnych, działań minimalizujących oraz kompensujących, przypisanych do indywidualnych projektów.

5.3.2. Ocena inwestycji E1.2.1 Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (część pożyczkowa)

Numer inwestycji	E1.2.1.
Nazwa inwestycji	Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (tramwaje)
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja nazwy i opisu wskaźnika E4L oraz opisu inwestycji

Tabela 44. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.2. (tramwaje)

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (tramwaje)			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Inwestycje związane ze wsparciem zakupu nowoczesnego taboru szynowego - cel środka i charakter tego obszaru interwencji bezpośrednio przyczyniają się do realizacji celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu.

E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (tramwaje)			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Zakup nowoczesnego taboru będzie uwzględniać wyposażenie go w urządzenia klimatyzacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody. Zużycie wody związane z utrzymaniem taboru szynowego (mycie pojazdów) należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Tabor szynowy jest eksploatowany w długim horyzoncie czasowym. W specyfikacjach na nowy tabor przewiduje się selekcję pod względem znaczenia dla środowiska zastosowanych materiałów i technologii, a także uniknięcia odpadów niebezpiecznych, uwzględnienie stopnia recyklingu i odzysku materiałów, jak również poziomu wykorzystania materiałów odnawialnych.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym cyklu życia, ze względu na swój charakter. Działalność przewidziana w ramach środka przyczyni się do osiągnięcia korzyści środowiskowych w postaci zmniejszonej emisji zanieczyszczeń do powietrza (m.in. pyłów (PM), tlenków azotu (NOx), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)) oraz zmniejszonej emisji hałasu w związku z ograniczeniem korzystania z indywidualnych środków transportu (samochodów z silnikami spalinowymi), przede wszystkim w obszarach, gdzie wprowadzono lub planowane jest wprowadzenie stref czystego transportu, ze względu na występujące przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza. Ewentualne emisje zanieczyszczeń do wody i gleby identyfikuje się jako pomijalnie małe.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działalność wspierana w ramach środka ma pomijalnie mały przewidywalny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia.

Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.2. (tramwaje) pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

5.4. Reforma E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego

5.4.1. Ocena reformy E2.1.

Numer reformy	E2.1.
Nazwa reformy	Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Przesunięcie terminu realizacji kamienia milowego E16G

Tabela 45. Lista kontrolna do oceny reformy E2.1.

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Reforma ma charakter regulacyjny i organizacyjny. Stwarza ramy prawne dla zwiększenia roli sektora kolejowego w systemie transportowym poprzez wzrost jego udziału w przewozach. Sama reforma przewidująca: redukcję obciążeń kosztowych w transporcie kolejowym wynikających z opłat za dostęp do infrastruktury, ponoszonej przez przewoźników kolejowych; wyrównanie konkurencji międzygałęziowej pomiędzy transportem drogowym a kolejowym poprzez odpowiedni system opłat za korzystanie z dróg; kształtowanie stawek opłat zgodnie z zasadą „zanieczyszczający/użytkownik płaci” oraz docelowo uwzględnienie w opłatach standardów emisji CO ₂ , wsparcie rozwoju transportu intermodalnego. Będzie w sposób pośredni przyczyniać się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Podobny charakter będą miały przewidziane do realizacji w ramach niej inwestycje, aczkolwiek niektóre z nich mogą powodować emisje gazów cieplarnianych jak np. budowa, rozbudowa i modernizacja terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych, jednak emisje te nie będą znaczne, z uwagi na planowane działania ograniczające je.

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma nie doprowadzi do zwiększenia niekorzystnego wpływu obecnego i przewidywanego przyszłego klimatu na projektowane w ramach niej działania. Wszystkie planowane, w ramach reformy, do realizacji inwestycje, w tym opracowanie dokumentacji przedprojektowej oraz projektowej w związku z przedsięwzięciem polegającym na utworzeniu nowych połączeń z planowanym Węzłem Centralny Port Komunikacyjny (CPK), będą uwzględniały środki zapewniające odporność na zmiany klimatu. Skrócenie okresów przejściowych dla wybranych przepisów wspólnotowych dot. praw pasażerów, odnoszących się do standardu taboru kolejowego powinno przyczynić się do poprawy standardu podróżowania, również w kontekście adaptacji do zmian klimatu, poprzez wyposażenie pociągów w systemy klimatyzacji.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie będzie zagrażać dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu JCW, w tym wód powierzchniowych i gruntowych lub dobremu stanowi środowiska wód morskich, ponieważ przewidziane w ramach niej inwestycje dotyczą budowy terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych, a nie morskich. Niezależnie od tego, w odniesieniu do wszystkich planowanych w ramach niej inwestycji przewiduje się każdorazowo ich weryfikację pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Reforma nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów, jak również do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. W zakresie planowanych w ramach niej inwestycji mogą powstawać odpady, ale nie będą to ilości znaczące. Ponadto przewiduje się efektywne korzystanie z zasobów naturalnych poprzez ich ponowne wykorzystanie. Biorąc pod uwagę powyższe, reforma nie spowoduje szkód dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Reforma nie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Poprzez stworzenie ram prawnych i organizacyjnych dla zwiększenia udziału sektora kolejowego w przewozach pasażerskich i towarowych pośrednio będzie przyczyniać się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, biorąc pod uwagę, że transport drogowy jest bardziej emisyjny aniżeli kolejowy. Planowane do realizacji w ramach reformy inwestycje mogą przyczyniać się do emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu np. budowa i rozbudowa terminali intermodalnych, jednak nie będą to znaczące wielkości emisji, z uwagi na projektowanie działania ograniczające tego rodzaju oddziaływanie.

E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Nie przewiduje się, aby reforma była w znacznym stopniu szkodliwa dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym szczególnie chronionych. Dla przewidzianych w ramach niej do realizacji inwestycji, w zakresie modernizacji istniejącej infrastruktury kolejowej, przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, która wykazała nieznaczny przewidywalny jej wpływ na ochronę obszarów chronionych. System ocen oddziaływania na środowisko w Polsce, zobowiązuje inwestorów do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, które mogą na nie znacząco oddziaływać. Ocena taka pozwala na precyzyjne wskazanie oddziaływań, jak również, jeśli zachodzi taka potrzeba, określenie wariantów alternatywnych, działań minimalizujących oraz kompensujących, przypisanych do indywidualnych projektów.

Ocena merytoryczna reformy E2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

5.4.2. Ocena inwestycji E2.1.1 Linie kolejowe

Numer inwestycji	E2.1.1.
Nazwa inwestycji	Linie kolejowe
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu inwestycji oraz zmiana wartości wskaźnika E17G i E18G. Dodanie nowego wskaźnika E18aG.

Tabela 46. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.1.1.

E2.1.1. Linie kolejowe			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma na celu zwiększenie roli sektora kolejowego w systemie transportowym, którego oddziaływanie w kontekście emisji gazów cieplarnianych jest mniejsze niż pozostałych sektorów transportu (w szczególności transportu drogowego). Zwiększenie udziału transportu kolejowego w przewozach osobowych i towarowych jest niezbędne dla transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Dodatkowo realizowany jest program "Zielona Kolej", którego celem jest osiągnięcie 85% energii z OZE w transporcie kolejowym do 2030 r. Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych a także likwidacja wąskich gardeł w tym na przejazdach kolejowych w zakresie montażu automatycznie sterowanych urządzeń zabezpieczających ogólnie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i ograniczenia emisyjności.
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Na podstawie analiz wykonanych w ramach przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku”, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, stwierdzono, że ładunki zanieczyszczeń wprowadzane przez transport kolejowy bezpośrednio do powietrza są niewielkie. Dodatkowo elektryfikacja kolejnych linii kolejowych prowadzić będzie do dalszego zmniejszenia tego oddziaływania. Podobnie niewielkie będą ładunki zanieczyszczeń emitowanych do środowiska glebowego i wodnego tj. pyłów (produktów ścierania szyn i elementów pociągów), a także niewielkie ilości smarów i olejów, płynów hamulcowych. Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych a także likwidacja wąskich gardeł w tym na przejazdach kolejowych w zakresie montażu automatycznie sterowanych urządzeń zabezpieczających (bramy przejazdowe, sygnalizacja dźwiękowa i świetlna) ogólnie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i ograniczenia potencjalnego wpływu na środowisko. Planowane inwestycje kolejowe doprowadzą do promocji transportu kolejowego, w efekcie czego zwiększy się jego udział w transporcie towarów i osób w skali kraju (i regionów), co pozytywnie przyczyni się do poprawy jakości powietrza.

E2.1.1. Linie kolejowe			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 47. Ocena merytoryczna inwestycji E2.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E2.1.1. Linie kolejowe		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Z punktu widzenia trzech podstawowych elementów transportu kolejowego tj. infrastruktury, środków transportu oraz komfortu socjalnego, infrastruktura wykazuje największą wrażliwość na warunki klimatyczne. Z tego względu opracowano Plan Adaptacji infrastruktury kolejowej do zmian klimatu. W ramach Planu przeanalizowano aktualne warunki klimatyczne i przewidywane zmiany, a także ich związek z infrastrukturą kolejową, dokonano analizy podatności, wrażliwości, ekspozycji infrastruktury kolejowej na zmiany klimatu, a także zidentyfikowano parametry techniczne, których projektowanie związane jest z uwzględnieniem czynników pogodowych. Zestawiono propozycje dot. przewidywania, monitorowania ekstremalnych warunków pogodowych, możliwości wdrożenia zielonej i błękitnej infrastruktury, działań organizacyjnych, zapobiegawczych, ratowniczych i technicznych mogących minimalizować wpływ klimatu na infrastrukturę, a także dobrych praktyk dla projektantów i utrzymania linii kolejowej. Dodatkowo opracowano wytyczne dotyczące sposobu uwzględniania zagadnień klimatycznych w dokumentacji środowiskowej. Wśród rekomendowanych działań adaptacyjnych wskazano m.in.: rozbudowę systemu SEPE (System Ewidencjonowania Pracy Eksploatacyjnej); rozwój efektywnego zarządzania energią eco-driving, eco-parking (ogrzewanie pociągów podczas postoju), ograniczenie emisji poprzez gromadzenie energii oddanej w bankach energii; zwiększenie stosowania EOR (elektrycznego ogrzewania rozjazdów) oraz SMUE (System Monitorowania Urządzeń Elektroenergetycznych). Parametry modernizowanej infrastruktury będą uwzględniały środki zapewniające jej odporność na zmiany klimatu
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Nie przewiduje się, aby środek zagrażał dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub dobremu stanowi środowiska wód morskich. Na etapie oceny oddziaływania na środowisko (OOS), przeprowadzonej zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, dla projektu dokumentu „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku” stwierdzono, że prowadzona w normalnych warunkach eksploatacja infrastruktury kolejowej nie jest istotnym elementem generującym oddziaływania na wody

E2.1.1. Linie kolejowe		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		powierzchniowe i podziemne. Projekty modernizacyjne, polegające jedynie na przebudowie elementów istniejącej infrastruktury (liniowej, punktowej), cechują się najmniejszym prawdopodobieństwem oddziaływania (również na pozostałe komponenty środowiska). W przypadku wszystkich planowanych przedsięwzięć przewiduje się każdorazowo ich weryfikację pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, tak aby na etapie planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji nie przyczyniały się one do oddziaływania na zasoby wodne. Inwestycja nie ma wpływu na wody morskie.
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Środek nie doprowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów, jednakże w ramach modernizacji istniejącej infrastruktury kolejowej (liniowej i punktowej) mogą powstawać odpady, ale nie będą to ilości znaczące. Zasady postępowania ze zużytymi materiałami np. podkładami kolejowymi wynikają z obowiązującej ustawy o odpadach. Wiele materiałów z infrastruktury kolejowej można również poddać ponownemu wykorzystaniu, w tym: elementy metalowe, materiały polimerowe, a także tłuczeń z nasypów kolejowych. Środek nie doprowadzi do nieefektywności w zakresie bezpośredniego i pośredniego korzystania z zasobów naturalnych. W celu minimalizacji zużycia kruszyw skalnych na etapie modernizacji linii kolejowych przewiduje się możliwość wtórnego wykorzystania starego tłucznia, w zależności od stopnia jego zużycia, co przyczyni się do oszczędności złóż surowców oraz ograniczy powstawanie odpadów. Wobec powyższego środek nie przyczyni się do powstania poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska w aspekcie gospodarki obiegu zamkniętego.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, dla projektu dokumentu „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku”, w ramach którego planuje się m.in. modernizację (przebudowę lub rozbudowę) istniejącej infrastruktury kolejowej. Interpretacja wyników powyżej oceny wskazuje, że modernizacja infrastruktury kolejowej (liniowej i punktowej), w przeciwieństwie do budowy nowych linii kolejowych, cechuje się nieznacznym potencjalnym wpływem na obszary chronione. Należy jednocześnie podkreślić, że system ocen oddziaływania na środowisko w Polsce jest zgodny z dyrektywą 2011/92/UE i zobowiązuje inwestorów do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, które mogą na nie w znacznym stopniu oddziaływać. Ocena taka pozwala na precyzyjne wskazanie oddziaływań, jak również określenie ewentualnych wariantów alternatywnych, działań minimalizujących czy

E2.1.1. Linie kolejowe		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		<p>kompensujących, przypisanych do indywidualnych projektów.</p> <p>Dla większości inwestycji wymagane będzie przeprowadzenie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko. Dla potencjalnych inwestycji, które mogą być lokalizowane na obszarach Natura 2000 lub w ich sąsiedztwie, w ramach oceny oddziaływania zostanie przeprowadzone szczegółowe rozpoznanie możliwych oddziaływań na integralność i przedmioty ochrony tych obszarów. Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji będzie wskazywać oddziaływania, ich siłę oraz ewentualne warianty alternatywne, działania minimalizujące czy kompensujące, jeśli będzie zachodziła potrzeba ich zastosowania, przypisane do indywidualnych projektów.</p> <p>W tym kontekście warto podkreślić, iż obowiązujący w Polsce system prawny nie dopuszcza realizacji inwestycji, które mogłyby znacząco oddziaływać na przedmioty ochrony Natura 2000.</p> <p>Wobec powyższych uwarunkowań, na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, inwestor będzie zobowiązany do przedstawienia ewentualnych wariantów alternatywnych, a jeśli nie będą one możliwe do realizacji, będzie można zastosować odstępstwo ustawowe, tylko i wyłącznie, jeżeli zostanie wykazane, iż przedsięwzięcie stanowi inwestycję celu publicznego.</p>

5.4.3. Ocena inwestycji E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy

Numer inwestycji	E2.1.2.
Nazwa inwestycji	Pasażerski tabor kolejowy
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu oraz zmiana wartości wskaźnika E19aG oraz wartości początkowej wskaźnika E20G. Przesunięcie terminu realizacji wskaźnika E19G

Tabela 48. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.1.2.

E2.1.2. Pasażerski tabor kolejowy			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	<p>Nowy tabor będzie zeroemisyjny/elektryczny wykorzystywany zgodnie z zapisami w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód”. Celem środka jest zwiększenie roli sektora kolejowego w systemie transportowym (na poziomie ponadregionalnym), którego oddziaływanie w kontekście emisji gazów cieplarnianych jest mniejsze niż pozostałych sektorów transportu (w szczególności transportu drogowego). Zwiększenie udziału transportu kolejowego w przewozach pasażerskich jest niezbędne dla transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.</p>

E2.1.2. Pasażerski tabor kolejowy			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nowy, pasażerski tabor kolejowy będzie wyposażony w klimatyzację.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody. Zużycie wody związane z utrzymaniem taboru kolejowego (mycie pojazdów, zasilanie toalet) należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Tabor kolejowy jest eksploatowany w długim horyzoncie czasowym (przez kilkadziesiąt lat). W specyfikacjach na nowy tabor przewiduje się selekcję pod względem znaczenia dla środowiska zastosowanych materiałów i technologii, a także uniknięcia odpadów niebezpiecznych, uwzględnienie stopnia recyklingu i odzysku materiałów, jak również poziomu wykorzystania materiałów odnawialnych. Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych).
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Eksploatacja nowoczesnych lokomotyw elektrycznych czy hybrydowych (elektryczno-wodorowych) przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Nowy tabor będzie wyposażony w toalety z zamkniętym obiegiem, co pozwoli wyeliminować odprowadzanie ścieków z toalet pociągów, bezpośrednio na tory.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Można wskazać natomiast niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz eliminacją odprowadzania ścieków z toalet bezpośrednio do gleby.

Ocena merytoryczna inwestycji E2.1.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

5.4.4. Ocena inwestycji E2.1.3 Projekty intermodalne

Numer inwestycji	E2.1.3.
Nazwa inwestycji	Projekty intermodalne
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmiana wartości wskaźnika E21G

Tabela 49. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.1.3.

E2.1.3. Projekty intermodalne			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczący przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Działania polegające na modernizacji i budowie nowych terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych zakładają na etapie projektowania dostosowanie ich do zmian klimatu i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka, polegająca na modernizacji i budowie nowych terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych, ma nieznaczący przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia, które nie będą prowadziły do wprowadzenia zmian w stanie wód i ekosystemów od nich zależnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczący przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Budowa, rozbudowa i modernizacja terminali wiązać się będzie z powstawaniem odpadów na etapie budowy. Oddziaływanie to będzie nieznaczące. Rozwój technologii i odpowiednia logistyka będzie prowadzić do minimalizacji ilości powstających odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 51. Ocena merytoryczna inwestycji E2.1.3. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E2.1.3. Projekty intermodalne		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Podejmowane działania w obszarze: budowy, rozbudowy i unowocześnienia terminali przeładunkowych drogowo-kolejowych, zakupu specjalistycznego taboru (lokomotyw i wagonów) służącego do wykonywania przewozów

E2.1.3. Projekty intermodalne		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		intermodalnych, a także urządzeń wykorzystywanych do przeładunku, przyczynią się do zwiększenia udziału transportu intermodalnego w przewozach towarowych, co sprzyja transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, szczególnie w przypadku znacznego dystansu realizowanego przewozu za pośrednictwem transportu kolejowego, ale także w związku z wykorzystaniem efektu skali i synergii podczas realizacji podobnych usług dla kilku odbiorców. Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych, ponieważ na etapie projektowania budowy, rozbudowy, modernizacji i eksploatacji obiektów przewiduje się podejmowanie działań mających na celu m.in. wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, stosowanie efektywnych technologii składowania, niskoemisyjnych środków przeładunku, energooszczędnego oświetlenia oraz ogrzewania. Zakupiony, nowy, specjalistyczny tabor będzie mógł zastąpić wyeksploatowany i przestarzały tabor, co również przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Rozwój transportu kolejowego z równoczesnym przenoszeniem transportu z sieci drogowej pozytywnie wpłynie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W ramach budowy, rozbudowy, modernizacji terminali przewiduje się podejmowanie działań mających na celu m.in. wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, niskoemisyjnych środków przeładunku, niskoemisyjnego ogrzewania. Zakupiony, nowy, specjalistyczny tabor

E2.1.3. Projekty intermodalne		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		(lokomotywy i wagony) będzie mógł zastąpić wyeksploatowany i przestarzały tabor, co również przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, a także emisji hałasu. Silniki do napędu lokomotyw kolejowych i silniki do napędu wagonów silnikowych spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia UE 2016/1628.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. W przypadku wszystkich planowanych przedsięwzięć przewiduje się każdorazowo ich weryfikację pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE. Ponadto w ramach oceny oddziaływania na środowisko „Kierunków Rozwoju Transportu Intermodalnego do 2030 r. z perspektywą do 2040 r.”, wykonanej zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, wskazano także potencjalne środki zapobiegawcze dla budowy, rozbudowy i modernizacji terminali w kontekście ochrony przyrody.

5.4.5. Ocena inwestycji E2.2.2. Cyfryzacja transportu

Numer inwestycji	E.2.2.2
Nazwa inwestycji	Cyfryzacja transportu
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu inwestycji oraz opisu i wartości wskaźników E27G i E28G

Tabela 50. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.2.2.

E2.2.2. Cyfryzacja transportu			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma żadnego albo nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia. Wdrożenie inteligentnych systemów transportowych przyczyni się do zarządzania ruchem w czasie rzeczywistym, lepszego planowania mobilności co pośrednio przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Wdrożenie kompleksowego systemu elektronicznego zakupu biletów w kolejowym transporcie pasażerskim, objęcie kolejowych posterunków ruchu zdalnym sterowaniem, wdrożenie urządzeń pokładowych ETCS, a także modernizacja kolejowych urządzeń przejazdowych, budowa i remont lokalnych centrów sterowania czy wdrożenie systemu dynamicznej informacji pasażerskiej przyczynią się do zwiększenia roli sektora

E2.2.2. Cyfryzacja transportu			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
			kolejowego w systemie transportowym, którego oddziaływanie w kontekście emisji gazów cieplarnianych jest mniejsze aniżeli pozostałych sektorów transportu (w szczególności transportu drogowego). Zwiększenie udziału transportu kolejowego w przewozach osobowych i towarowych jest niezbędne dla transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma żadnego albo nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, z uwago na charakter środka.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma żadnego albo nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, z uwago na charakter środka.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma żadnego albo nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, z uwago na charakter środka. Wdrożenie inteligentnych systemów transportowych przyczyni się do zarządzania ruchem w czasie rzeczywistym, lepszego planowania mobilności co pośrednio przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wdrożenie kompleksowego systemu elektronicznego zakupu biletów w kolejowym transporcie pasażerskim, objęcie kolejowych posterunków ruchu zdalnym sterowaniem, wdrożenie urządzeń pokładowych ETCS, a także modernizacja kolejowych urządzeń przejazdowych, budowa i remont lokalnych centrów sterowania czy wdrożenie systemu dynamicznej informacji pasażerskiej przyczynią się do zwiększenie roli sektora kolejowego w systemie transportowym, którego oddziaływanie w kontekście emisji zanieczyszczeń do powietrza jest mniejsze aniżeli pozostałych sektorów transportu (w szczególności transportu drogowego).
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma żadnego albo nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, z uwago na charakter środka.

Ocena merytoryczna inwestycji E2.2.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

5.5. Reforma E2.3. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań (część pożyczkowa)

5.5.1. Ocena reformy E2.3.

Numer reformy	E2.3.
Nazwa reformy	Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Modyfikacja opisu reformy oraz kamienia milowego E6L

Tabela 51. Lista kontrolna do oceny reformy E2.3.

E2.3. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Reforma nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami. Parametry infrastruktury mającej wpływ na wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także obwodnice miejscowości będą uwzględniały zastosowanie środków zapewniających odporność na zmiany klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Reforma nie ma żadnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami ze względu na charakter zaplanowanych w ramach niej działań, które nie będą prowadziły do wprowadzenia zmian w stanie wód i ekosystemów od nich zależnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Reforma nie wykazuje przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami. Na etapie realizacji inwestycji zostaną podjęte wszelkie działania mające na celu ograniczenie ilości powstających odpadów, a zastosowane materiały będą cechować się odpowiednią trwałością.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 52. Ocena merytoryczna reformy E2.3. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

E2.3. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Reforma ma charakter regulacyjny. Stwarza ramy prawne dla ograniczenia wpływu sektora transportu na otoczenie i poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i kolejowym. Sama reforma przewidująca: nowelizację ustawy o ruchu

E2.3. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
		drogowym w zakresie ochrony pieszych; wdrożenie Narodowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego; zmianę przepisów w zakresie penalizacji wykroczeń drogowych; opracowanie i wdrożenie Programu Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej; przegląd systemu prawnego i organizacji ruchu dotyczących przejazdów kolejowo-drogowych; nie będzie się przyczyniać do emisji gazów cieplarnianych. Planowane w ramach niej inwestycje, w szczególności dotyczące budowy obwodnic miejscowości, poprzez poprawę płynności ruchu, będą sprzyjać zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarke o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Reforma nie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Planowane w ramach niej inwestycje przyczynią się do: poprawy płynności ruchu (budowa obwodnic miejscowości), zmniejszenia prędkości poruszania się pojazdów (instalacja automatycznych urządzeń rejestrujących wykroczenia drogowe), promocji zrównoważonych form mobilności, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Reforma nie doprowadzi również do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do wód i gleby. Projektowane w ramach nowych odcinków dróg (obwodnic) systemy wstępnego oczyszczania wód opadowych i roztopowych będą miały pozytywny wpływ na ograniczanie zanieczyszczeń do wód i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:	X	Nie przewiduje się, aby reforma była szkodliwa dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym szczególnie chronionych.

E2.3. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		Dla przewidzianych w ramach niej do realizacji inwestycji, w zakresie budowy obwodnic, przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE. Jednocześnie należy jednak podkreślić, że system ocen oddziaływania na środowisko w Polsce, zobowiązuje inwestorów do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, które mogą na nie znacząco oddziaływać. Ocena taka pozwala na precyzyjne wskazanie oddziaływań, jak również określenie wariantów alternatywnych czy działań minimalizujących oraz kompensujących, jeśli zachodzi potrzeba ich zastosowania, przypisanych do indywidualnych projektów.

6. Komponent G – REPowerEU

6.1.1. Ocena inwestycji G3.1.4. Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz wsparcia energetyki)

Numer inwestycji	G3.1.4. Wsparcie krajowego systemu energetycznego (Fundusz wsparcia energetyki)
Nazwa inwestycji	Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmniejszenie o 798 250 000 euro alokacji na inwestycję. Modyfikacja opisu inwestycji oraz opisu wskaźnika G15L.

Tabela 53. Lista kontrolna do oceny inwestycji G3.1.4.

G3.1.4. Wsparcie krajowego systemu energetycznego (Fundusz wsparcia energetyki)			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		x	Nie ma wpływu na ten cel środowiskowy. Fundusz wsparcia energetyki wspierać będzie inwestycje takie jak m.in. budowa odnawialnych źródeł energii (wraz z instalacjami do produkcji odnawialnego wodoru i magazynami energii) w sektorze elektroenergetyki i ciepłownictwa, budowa i modernizacja sieci elektroenergetycznych, ciepłowniczych i gazowych (dla gazów zdekarbonizowanych), budowa magazynów energii elektrycznej sprzyjających integracji OZE z systemem elektroenergetycznym, zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw i budynków wraz z instalacją odnawialnych źródeł energii i systemami magazynowania energii, instalacje zmniejszające emisyjność i energochłonność przedsiębiorstw, budowa infrastruktury do produkcji biometanu, biopaliw II generacji i odnawialnego wodoru na cele transportowe oraz inne typy projektów służące transformacji w kierunku zeroemisyjnego systemu energetycznego. Regulaminy funduszy wsparcia zapewniają zgodność z zasadą nie czynienia poważnej szkody dla tego celu.

Adaptacja do zmian klimatu		x	Regulaminy funduszy wsparcia zapewniają zgodność z zasadą nie czynienia poważnej szkody dla tego celu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		x	Regulaminy funduszy wsparcia zapewniają zgodność z zasadą nie czynienia poważnej szkody dla tego celu.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		x	Regulaminy funduszy wsparcia zapewniają zgodność z zasadą nie czynienia poważnej szkody dla tego celu.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		x	Regulaminy funduszy wsparcia zapewniają zgodność z zasadą nie czynienia poważnej szkody dla tego celu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		x	Regulaminy funduszy wsparcia zapewniają zgodność z zasadą nie czynienia poważnej szkody dla tego celu.

Ocena merytoryczna inwestycji G3.1.4..pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych nie jest wymagana.

6.1.2. Ocena inwestycji G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej).

Numer inwestycji	G3.1.5
Nazwa inwestycji	Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej).
Rodzaj wprowadzonej zmiany w odniesieniu do CID	Zmniejszenie o 798 250 000 euro alokacji na inwestycję. Modyfikacja opisu inwestycji oraz opisu wskaźnika G15L.

Tabela 54. Lista kontrolna do oceny inwestycji G3.1.5.

G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej).			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		x	Działanie objęte jest kodem rodzaju interwencji 031 (w załączniku do rozporządzenia RRF) ze współczynnikiem zmiany klimatu na poziomie 100%.
Adaptacja do zmian klimatu		x	Budowa morskich farm wiatrowych nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację do zmian klimatu obszarów zajętych pod inwestycje. Morska energetyka wiatrowa jest inwestycją stosunkowo odporną na ekstremalne zjawiska pogodowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	x		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		x	Przy zachowaniu odpowiednich zasad gospodarki materiałowej budowa morskich farm wiatrowych nie będzie miała negatywnego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W szczególności należy zaplanować szczegółowe procedury demontażu w odniesieniu do wycofywanych z eksploatacji turbin wiatrowych wraz z osprzętem i konstrukcjami pomocniczymi.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	x		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	x		

Tabela 55. Ocena merytoryczna inwestycji G3.1.5.pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

G3.1.5. Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej).		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	x	Budowa i eksploatacja morskich farm wiatrowych stwarza ryzyko zagrożenia dla stanu środowiska wód morskich związane z potencjalnym generowaniem emisji i odpadów przez maszyny, urządzenia i środki transportu. Przy zachowaniu odpowiedniego reżimu technologicznego i wysokiego poziomu zarządzania środowiskowego prowadzonych procesów możliwe jest zminimalizowanie tego ryzyka do poziomu bezpiecznego dla wód morskich. Działalność ta nie będzie utrudniać osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 11 (Wprowadzenie energii, w tym hałasu podwodnego, utrzymuje się na takim poziomie, że nie powoduje ono negatywnego wpływu na środowisko morskie) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.
Przejęcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i)prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	x	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z budową i eksploatacją morskich farm wiatrowych. Na etapie budowy mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Mogą wystąpić również emisje do wody w związku z pracami konstrukcyjnymi i bieżącym utrzymaniem instalacji. Zakłada się, że we wszystkich inwestycjach przewidzianych do realizacji w tym działaniu będą stosowane zasady i przepisy dotyczące kontroli emisji i zarządzania środowiskowego.

G3.1.5. Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej).		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
<p>Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek:</p> <p>(i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub</p> <p>(ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?</p>	x	<p>Morskie farmy wiatrowe w fazie budowy i demontażu (a częściowo również w fazie eksploatacji) mogą wpływać na stan ekosystemów ze względu na potencjalne generowanie emisji i odpadów. W pozwoleniach środowiskowych odnoszących się do tych inwestycji należy wprowadzić wymagania minimalizujące tego rodzaju wpływy. Minimalizacja stopnia szkodliwości w tym obszarze jest technicznie wykonalna.</p> <p>Farmy wiatrowe offshore mogą stanowić zagrożenie dla ptaków oraz niektórych gatunków fauny morskiej (np. foki i morświny).</p> <p>Działalność ta to nie będzie utrudniać osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźników 1 (Utrzymana jest różnorodność biologiczna. Jakość i występowanie siedlisk oraz rozmieszczenie i bogactwo gatunków odpowiadają dominującym warunkom fizjograficznym, geograficznym i klimatycznym) i 6 (Integralność dna morskiego utrzymuje się na poziomie gwarantującym ochronę struktury i funkcji ekosystemów oraz brak niekorzystnego wpływu zwłaszcza na ekosystemy głębinowe) określonych w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.</p> <p>Zakłada się, że procedura ocen oddziaływania na środowisko zastosowana do każdego indywidualnego projektu farm wiatrowych pozwoli na zaprojektowanie odpowiedniej lokalizacji inwestycji i zastosowanie takich rozwiązań technicznych, które zminimalizują ryzyko szkodliwości dla stanu zachowania siedlisk i gatunków.</p>

Spis tabel

Tabela 1. Lista kontrolna do oceny inwestycji A1.3.1	4
Tabela 2. Lista kontrolna do oceny inwestycji A1.4.1.	6
Tabela 3. Ocena merytoryczna inwestycji A1.4.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	6
Tabela 4. Lista kontrolna do oceny inwestycji A2.4.1.	8
Tabela 5. Lista kontrolna do oceny inwestycji A2.5.1.	10
Tabela 6. Lista kontrolna do oceny inwestycji A2.6.1.	11
Tabela 7. Ocena merytoryczna inwestycji A2.6.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	12
Tabela 8. Lista kontrolna do oceny reformy A4.1.	13
Tabela 9. Lista kontrolna do oceny inwestycji A4.1.1.	14
Tabela 100. Lista kontrolna do oceny reformy A4.2.....	16
Tabela 11. Lista kontrolna do oceny reformy A4.3.....	17
Tabela 12. Lista kontrolna do oceny inwestycji B1.1.2.	18
Tabela 13. Ocena merytoryczna inwestycji B1.1.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	19
Tabela 14. Ocena merytoryczna inwestycji B2.2.3. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	21
Tabela 15. Lista kontrolna do oceny inwestycji B3.2.1.....	23
Tabela 16. Ocena merytoryczna inwestycji B3.2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	23
Tabela 17. Lista kontrolna do oceny inwestycji C1.1.1.....	25

Tabela 18. Ocena merytoryczna inwestycji C1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	26
Tabela 19. Lista kontrolna do oceny reformy C2.1.	27
Tabela 21. Lista kontrolna do oceny inwestycji C2.1.1.....	28
Tabela 22. Lista kontrolna do oceny reformy C3.1.	30
Tabela 23. Lista kontrolna do oceny inwestycji C2.2.1.....	31
Tabela 24. Lista kontrolna do oceny inwestycji C4.1.1.....	32
Tabela 25. Lista kontrolna do oceny reformy D1.1.	33
Tabela 26. Lista kontrolna do oceny inwestycji D1.1.1.....	34
Tabela 27. Lista kontrolna do oceny inwestycji D1.1.2.....	36
Tabela 28. Lista kontrolna do oceny reformy D1.2.	37
Tabela 29. Lista kontrolna do oceny inwestycji D1.2.1.....	38
Tabela 30. Lista kontrolna do oceny reformy D2.1.	40
Tabela 31. Lista kontrolna do oceny inwestycji D3.1.1.....	41
Tabela 32. Ocena merytoryczna inwestycji D3.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	42
Tabela 33. Lista kontrolna do oceny reformy E1.1.....	44
Tabela 34. Ocena merytoryczna reformy E1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	44
Tabela 35. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.1.....	47
Tabela 36. Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	48
Tabela 37. Lista kontrolna do oceny reformy E1.1.....	50
Tabela 38. Ocena merytoryczna reformy E1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	50
Tabela 39. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.1.....	53
Tabela 40. Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	55
Tabela 41. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.2. (autobusy)	56
Tabela 42. Ocena merytoryczna inwestycji E1.1.2. (autobusy) pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych	58
Tabela 43. Lista kontrolna do oceny reformy E2.1.....	60
Tabela 44. Ocena merytoryczna reformy E2.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	60
Tabela 45. Lista kontrolna do oceny inwestycji E1.1.2. (tramwaje)	62
Tabela 46. Lista kontrolna do oceny reformy E2.1.....	64
Tabela 47. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.1.1.....	67
Tabela 48. Ocena merytoryczna inwestycji E2.1.1. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	68
Tabela 49. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.1.2.	70
Tabela 50. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.1.3.....	72
Tabela 52. Lista kontrolna do oceny inwestycji E2.2.2.....	74
Tabela 53. Lista kontrolna do oceny reformy E2.2.....	76
Tabela 54. Ocena merytoryczna reformy E2.2. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	76
Tabela 55. Lista kontrolna do oceny inwestycji G1.3.1.	78
Tabela 56. Lista kontrolna do oceny inwestycji G3.1.5.	79
Tabela 57. Ocena merytoryczna inwestycji G3.1.5. pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych.....	80